

Retsudvalget
REU L 152 - Bilag 1
Offentlig

MINISTERIET FOR
FAMILIE- OG
FORBRUGERANLIGGENDER

Folketingets Retsudvalg

MODTAGET

13 JAN. 2005

11 55

Den offentlige høringsring

MINISTEREN

J.nr. 04-300-00003

Init.: TDA

Dato:

13 JAN. 2005

Hermed følger i 70 eksemplarer høringsvar på Betænkning nr. 1442/2004 om Personnavne, som L 152 Forslag til Navnelov bygger på. Endvidere vedlægges høringsnotat med hovedtræk fra høringsvarene og mine bemærkninger til samme.

Henriette Kjær

Dorrit Sylvest Nielsen

Kommenteret oversigt

over

høringssvar vedrørende Navnelovsudvalgets betænkning nr. 1446/2004 om personnavne

I. Høringen

Betænkningen har været sendt til høring hos:

Helsingør Stift, Fyens Stift, Haderslev Stift, Københavns Stift, Lolland-Falsters Stift, Ribe Stift, Roskilde Stift, Viborg Stift, Aalborg Stift, Århus Stift, Den romersk-katolske Kirke, Det Mosaiske Trossamfund, Den reformerte menighed i Fredericia, Den fransk-reformerte menighed i København, Den tysk-reformerte menighed i København, Det metodistiske trossamfund, Baptistkirken i Danmark, Den ortodokse russiske kirkes menighed i København, Den norske menighed ved Kong Haakon kirken i København, Svenska Gustafs församlingen i København, Den til St. Alban's English Church i København hørende menighed, Rigsarkivet, Landsarkivet for Nørrejylland, Landsarkivet for Fyn, Landsarkivet for Sønderjylland, Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm, Islands Ambassade, Institut for menneskerettigheder, Københavns Universitet - Afdeling for Navneforskning, Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie, Dansk Sprognævn, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Rådet for Etniske Minoriteter, Landsforeningen for Transvestitter og Transseksuelle, Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre, Foreningen Et barn To forældre, Landsforeningen Adoption og Samfund, Familieretsadvokaternes Forening, Foreningen af Statsamtmænd, Foreningen af Statsamtjurister, Den Danske Dommerforening, Dommer fuldmægtigforeningen, Advokatrådet, Advokatsamfundets Privatretsudvalg, Den Danske Præsteforening, Danmarks Kordegneforening, Personregisterførerne i Sønderjylland, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Domstolsstyrelsen, Rigspolitichefen, Civilretsdirektoratet, Kirkeministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders bemærkninger til høringssvarene er anført med kursiv.

1. Generelt

Helsingør Stift, Lolland-Falsters Stift, Ribe Stift, Århus Stift, Det Mosaiske Trossamfund, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Advokatsamfundets Privatretsudvalg, Domstolsstyrelsen, Kirkeministeriet og Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration har ikke bemærkninger til betænkningen.

Fyens Stift kan bifalde, at der sker en liberalisering af navnereglerne.

Københavns Universitet, Afdeling for Navneforskning kan overordnet tilslutte sig betænkningens forslag til en ny dansk personnavnelov. Afdelingen for Navneforskning finder, at hovedparten af de forenklinger af de eksisterende regler, der lægges op til, må anses for at være i god overensstemmelse med den daglige navnebrug og befolkningens ønsker om personlig frihed på personnavneområdet, således som det kommer til udtryk gennem forespørgsler rettet til Afdelingen for Navneforskning samt i den løbende debat i dagspressen.

Roskilde Stift finder, at den af Navnelovsudvalget foreslåede liberalisering af navneloven er i god tråd med tidens trend: at man ser mennesket som et enkeltindivid og ikke mere som et slægtsmedlem. Stiftet finder, at efternavne hidtil har været udtryk for en slægtsmæssig tilknytning, hvilket i så fald ikke længere vil være tilfældet. Stiftet finder videre, at en vigtig del af forståelsen af sig selv som led i en større sammenhæng derved går tabt, og at det herefter kun vil være personnummeret, der vil være identitetsbærende.

Islands Ambassade har med glæde modtaget det foreliggende forslag om en ny navnelov, der vil imødekomme og løse de vanskeligheder herboende islændinge har haft under den nugældende lovgivning, især angående efternavne og i en vis grad angående mellemnavne.

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at betænkningen lægger op til en betydelig liberalisering af navnelovgivningen, og at der herved er taget hensyn til samfundsudviklingen, bl.a. med hensyn til kønsligestilling og en ændret befolkningssammensætning.

Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie kan tilslutte sig hovedprincippet om yderligere lempelser.

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab kan tilslutte sig betænkningens forslag til en ny dansk navnelov. Selskabet mener, at de foreslåede regler er i overens-

stemmelse med den daglige navnebrug og med de ønsker om personlig frihed på personnavneområdet, som kan konstateres i den offentlige debat. Selskabet betragter det som positivt, at lovgivningen nærmer sig den norske og svenske lovgivning på området, og at den afspejler de seneste års kulturelle og familiemæssige udviklinger.

Foreningen trans-danmark kan i det store hele tilslutte sig Navnelovsudvalgets betænkning og det deri anførte lovudkast.

Statsamtet Vestsjælland kan generelt tilslutte sig høringssvaret fra Foreningen af Statsamtmand.

Danmarks Kordegneforening er enig i, at en modernisering og liberalisering af navneloven er påkrævet og finder, at der er mange af de foreslåede ændringer, der vil betyde en lettere adgang for borgerne til at få foretaget relevante navneændringer. Foreningen finder det dog underligt, at der kun er udpeget en repræsentant efter indstilling fra folkekirken, idet de mener, at navneloven er et af kordegnenes store områder. Der burde derfor efter foreningens opfattelse også have været udpeget en repræsentant for kordegnene.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender skal vedrørende udpegelsen af de 10 medlemmer i Navnelovsudvalget påpege, at den danske folkekirke var repræsenteret ved et medlem udpeget efter indstilling af den danske folkekirke – præster og kordegne. Herudover var udpeget et medlem efter indstilling af Kirkeministeriet. Det er på den baggrund Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes opfattelse, at den danske folkekirke var tilstrækkeligt repræsenteret.

Kommunernes Landsforening tager i lyset af det af Navnelovsudvalget foreslåede skift i opgavefordelingen på vielsesområdet afstand fra, at de kommunale parter ikke har været inddraget aktivt i udvalgets arbejde.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender finder ikke, at det er muligt ved sammensætningen af et lovforberedende udvalg at forudse ethvert forslag, som måtte opstå i dette udvalg, og ministeriet finder det derfor heller ikke muligt at sammensætte udvalget herefter. Som repræsentant for CPR-siden var udpeget et medlem efter indstilling fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

2. Lovudkastets opbygning, definitioner m.v.

Københavns Universitet, Afdeling for Navneforskning finder, at rækkefølgen i loven ud fra en sproglig logisk synsvinkel burde være: fornavn – mellemnavn – efternavn.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig i den af Navnelovsudvalget foreslåede opbygning af loven, idet denne er opbygget efter historisk tradition.

Foreningen af Statsamtsjurister finder det forvirrende, at det i Navnelovsudvalgets lovudkast i § 16, stk. 3, nr. 1, er anført: "efternavne efter § 4, stk. 1, nr. 7, § 6, § 7, stk. 1, nr. 2 og 3, samt ændringer i efternavne efter § 4, stk. 1, nr. 6" – altså at man starter med at nævne § 4 og herefter § 6 og 7 og så § 4 igen. Herudover har foreningen anført, at der i lovudkastets § 4, stk. 1, nr. 5 og § 11, nr. 6, bør tilføjes et nuværende eller tidligere, jf. betænkningen s. 230, samt at det i lovudkastets § 5, stk. 2, bør præciseres, at der skal indgives ansøgning for barnet samtidig med forældrenes ansøgning, da det ikke er tilstrækkeligt at afgive en hensigtserklæring om, at barnet skal have navnet senere.

Den anførte formulering af § 16, stk. 3, nr. 1, skyldes, at der for så vidt angår sager efter § 4, stk. 1, nr. 7, § 6 og § 7 stk. 1, nr. 2 og 3, er tale om ansøgninger om et "nyt" efternavn, hvorimod der ved sager efter § 4, stk. 1, nr. 6, er tale om ansøgninger om ændring af et efternavn, personen bærer i forvejen, og som ikke er en navneændring som nævnt i § 16, stk. 3's chapeau (indledning), hvorfor § 16, stk. 3, nr. 1, heller ikke kan forenkles med henvisning hertil. For så vidt angår det af foreningen anførte vedrørende § 4, stk. 1, nr. 5 og § 11, nr. 6, er ministeriet enig heri og har derfor indføjet "nuværende eller tidligere" i lovforslagets tekst. For så vidt angår § 5, stk. 2, finder ministeriet det ikke nødvendigt at tilføje det anførte i selve lovteksten, men finder, at dette på mere hensigtsmæssig vis kan præciseres i bemærkningerne dertil og i en eventuel bekendtgørelse og/eller vejledning.

Foreningen af Statsamtmænd påpeger, at lovudkastets § 16 kan forenkles væsentligt ved i stk. 2, at indsætte en bemyndigelse til justitsministeren [ministeren for familie- og forbrugeranliggender, ministeriets tilføjelse] til at fastsætte, hvilke sager, der skal behandles af statsamtet. Stk. 3 og 4 i udkastets § 16 kan herefter udgå.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Foreningen for Statsamtmænd i, at lovudkastet kunne forenkles på den af foreningen anførte måde. Ministeriet finder dog, at den anførte formulering af bestemmelsen bør opretholdes, da denne klart tilkendegiver, at hovedkompetencen ligger hos ministerialbogsføreren.

Københavns Universitet, Afdeling for Navneforskning finder, at loven ville vinde ved en mere entydig afgrænsning af, hvad loven forstår ved et "navn", eksempelvis i forhold til lovudkastets straffebestemmelse i § 26, uanset at dette ikke er en nem opgave.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender anser det ikke for muligt eller hensigtsmæssigt på tilfredsstillende vis at definere, hvad der forstås ved et "navn". Dette skyldes bl.a., at navne, som sproget og samfundet i øvrigt, er under konstant udvikling. Det er derfor ministeriets opfattelse, at en i loven fastsat definition på begrebet "navn" vil kunne begrænse, bremse eller påvirke den naturlige udvikling af dette begreb.

3. Efternavne

3.1. Beskyttede efternavne (navne der i Danmark bæres af flere end 1000 personer)

Roskilde Stift foreslår, at man sætter personantalsgrænsen til 3000 i stedet for 1000.

Viborg Stift er af den opfattelse, at et navn for at være ubeskyttet (frit) bør bæres af væsentlig flere end 1000 personer.

Samfundet for dansk genealogi og personalhistorie finder det betænkeligt, at der lægges en statistisk beregning til grundlag for beskyttelse af navne, idet der består en nær sammenhæng mellem efternavn/slægtsnavn og afstammings- eller tilknytningsforholdet, uanset hvor mange personer, der måtte bære et bestemt navn.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Navnelovsudvalget i, at der ved meget udbredte navne næppe er nogen reel krænkelserisiko ved, at andre kan antage navnet uden slægtsmæssig tilknytning, da personer, der bærer et meget udbredt navn, ikke kan anses for at have nogen forventning om slægtsmæssig forbindelse til andre personer, der bærer samme navn. Der henvises til Navnelovsudvalgets betænkning s. 119-121, samt til betænkningens bilag 5. Det er derfor ministeriets opfattelse, at hensynet til den enkeltes ret til selv at bestemme sit navn bør veje tungere end hensynet til personer, der bærer et meget udbredt efternavn.

Institut for Menneskerettigheder anfører, at der i betænkningen er taget højde for de krav, som EF-traktaten ifølge EF-domstolens praksis stiller til denne lovgivning, men påpeger samtidig, at Navnelovsudvalget i et antal tilfælde har valgt ikke at gå

længere end nødvendigt efter den eksisterende praksis. Såfremt instituttet skal pege på noget, der muligvis kunne fortjene yderligere overvejelser, kan der henvises til spørgsmålet om, hvorvidt den navneretlige beskyttelse skal ophøre, hvis en persons eller families navn ikke længere bæres her i landet, fordi bæreren har benyttet sin ret til fri bevægelighed. Instituttet finder ikke, at det kan udelukkes, at EF-domstolen vil finde, at det kan udgøre en vis hindring for unionsborgernes frie bevægelighed, såfremt et efternavn, der kun bæres af en person og eventuelt dennes familie her i landet, ikke længere er beskyttet ved de pågældendes udrejse af Danmark. Instituttet rejser herefter spørgsmål om, hvorvidt det vil være muligt, at navnebæreren på forhånd kan tage forbehold over for fortabelsen af beskyttelsen, således at navnebæreren selv pålægges ansvaret for, at en kontrolmulighed til stadighed er til stede.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Navnelovsudvalget i, at det for det første ikke kan antages, at EF-domstolen vil vurdere, at det forhold, at der ved en navnebærers udrejse af Danmark er en risiko for, at andre, der ønsker pågældende navn, antager navnet som nydannet efternavn, udgør en restriktion for personers ret til fri bevægelighed. Herudover skal ministeriet påpege, at beskyttelsen alene mistes ved endelig udrejse af Danmark. Navne på personer, der alene er midlertidigt udrejst og således ikke har skiftet domicil, vil fortsat være beskyttet. Personer, der er udrejst fra Danmark og er registreret i folkeregistret, vil fortsat efter registrering af udrejse fra Danmark dukke op under deres navn ved en søgning herpå i folkeregistret. Der vil således alene blive givet tilladelse til, at en person uden slægtsmæssig tilknytning til navnet kan erhverve navnet, såfremt det antages, at samtlige bærere af navnet er endeligt udrejst af Danmark. Dette vil eksempelvis være tilfældet, hvor bæreren er en asylansøger, der under asylsagen er blevet registreret i folkeregistret og herefter bliver udvist/udsendt af Danmark uden at opnå egentligt domicil i Danmark, eller hvor bæreren har været udrejst af Danmark med henblik på at tage fast og varigt ophold i udlandet. Dette vil f.eks. ikke være tilfældet, hvis udrejsen skyldes udstationering, uanset at man har været udrejst i mange år. Ved tvivl herom vil beskyttelsen ikke bortfalde. En egentlig anmeldelsesordning findes derfor ikke nødvendig, da beskyttelsen alene i meget få tilfælde vil fortabes. Desuden vil de administrative ressourcer ved en sådan anmeldelsesordning være store.

Foreningen af Statsamtmande finder det hensigtsmæssigt at gå væk fra "forbeholdte efternavne" og erstatte det med "beskyttede efternavne".

3.2. Efternavn erhvervet ved ægteskab kan videregives til eventuelle nye børn og ægtefæller (afskaffelse af "giftenavn")

Københavns Universitet, Afdeling for Navneforskning tilslutter sig forslaget om at afskaffe begrebet "giftenavne" (dvs. en begrænsning i videregivelsesmulighederne for navne erhvervet ved ægteskab), en term, der bedømt ud fra folks henvendelser til afdelingen, har været svær at forstå. Den moderne familiestruktur med mange skilsmisser og sammenbragte familier gør det meget vanskeligt at opretholde det hidtidige system.

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab tilslutter sig forslaget og anfører, at enhver dansk familie kommer i nær kontakt med skilsmisser og sammenbragte børn og bliver berørt af de navnemæssige problemer, de nugældende regler medfører.

Roskilde Stift foreslår, at man ikke kan give et navn, som man har giftet sig til, videre til nye børn eller ægtefæller uden at få samtykke fra den person, man oprindeligt har fået navnet fra.

Viborg Stift finder det betænkeligt, at et efternavn erhvervet ved ægteskab kan videregives til en senere ægtefælle samt børn.

Kordegneforeningen finder muligheden for, at en person kan videregive et navn erhvervet ved ægteskab til en ny ægtefælle problematisk. Foreningen mener, at såfremt "eget efternavn" forsvinder med en ny navnlov, bør man undtage de efternavne, der er beskyttet efter beskyttelsesreglen (under 1000 personer).

Samfundet for dansk genealogi og personalhistorie finder, at muligheden for videregivelse af et efternavn erhvervet ved ægteskab i forhold til den gældende lov er en svækkelse af navnets betydning for personlig og slægtsmæssig identitetsforståelse, men finder dog, at videregivelse i visse tilfælde kan være ønskelig af hensyn til navnefællesskab i en familiegruppe.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Navnelovsudvalget i, at hensynet til den tidligere ægtefælle ikke fortsat kan antages at være tilstrækkeligt tungtvejende til at opretholde den eksisterende sondring mellem eget efternavn og giftenavn. Dette skyldes bl.a., at et ønske om at videreføre en tidligere ægtefælles efternavn uanset ægteskabets ophør normalt alene kan antages at være aktuelt, hvor bæreren har en sådan tilknytning til navnet, at det reelt opleves som en del af den pågældendes identitet i forhold til omverdenen. Hertil kommer, at et efternavn erhvervet på grundlag af samtykke fra en ægtefælle principielt ikke adskiller sig

fra en situation, hvor navnet i øvrigt er erhvervet ved samtykke, og hvor der efter gældende ret ingen begrænsning er i adgangen til at give et sådant navn videre, uanset at den relation, der lå til grund for samtykket, ophører. Det er derfor ministeriets opfattelse, at den, der har båret et efternavn på grundlag af ægteskab, i almindelighed må antages at have en sådan tilknytning til navnet, at det bør behandles på linje med et hvilket som helst andet navn, som vedkommende har båret. Der henvises til Navnelovsudvalgets betænkning s. 121-124 og til punkt 2.2.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

3.3. Tipoldeforældres efternavne

Viborg Stift finder det positivt, at der vil være mulighed for at erhverve tipoldeforældres efternavne.

Samfundet for dansk genealogi og personalhistorie ser med glæde, at kredsen er udvidet fra 1980-lovens oldeforældre til tipoldeforældre. For at undgå kommende revisioner til tiptipoldeforældre m.v. anbefaler samfundet for dansk genealogi og personalhistorie dog, at der indføres en formulering, der kan blive stående, således at henvisningerne til generationerne erstattes af en henvisning til "en person navngivet efter indførelsen af faste efternavne i Danmark" (1856) .

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig i, at det af hensyn til fremtidige ændringer af navneloven ville være lettere at lade generationsfastsættelsen erstatte af et fødselsskæringsår, eksempelvis 1828. Da der dog stadig vil være mulighed for at dokumentere en forfaders navn, uanset denne er født før det generelle skæringsår, finder ministeriet det fortsat mere hensigtsmæssigt, at afgrænsningen sker ved benævnelse af generationer.

3.4. Mellemlavn som efternavn

Københavns Universitet, Afdeling for Navneforskning anfører, at det efter afdelingens opfattelse klart er ønskeligt, at mellemlavn kan erhverves som efternavn, idet der i dag er mange, der benytter deres mellemlavn som efternavn i daglig tale, og som føler en tilknytning til navnet, som kan sidestilles med den traditionelle slægtskabsfølelse i forhold til slægtsnavne. Med muligheden for at tage et mellemlavn som efternavn vil man efter afdelingens opfattelse afskaffe en mængde forvirring, som i dag f.eks. opstår ved, at man ikke kan videregive sit mellemlavn til ægtefællen eller lade navnet indgå i en bindestregskombination. Efter afdelingens opfattelse bør det sproglige argument samt hensynet til befolkningens faktiske navne-

brug veje tungere end hensynet til de slægter, der måtte bære samme navn som efternavn.

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab finder, at det at efternavne af typen *Mørch* i kombinationen *Mørch Petersen* skal kunne tages som eneste efternavn, forekommer som en indlysende løsning på dette udbredte problem.

Foreningen af Statsamtmand anfører, at den foreslåede ændring vil forenkle behandlingen af sager om ansøgning om at antage et mellemnavn som efternavn væsentligt.

Roskilde Stift foreslår, at man ikke uden videre kan gøre mellemnavne til efternavne.

Samfundet for dansk genealogi og personalhistorie finder, at den foreslåede bestemmelse åbner en uheldig mulighed for, at mellemnavne kan antages som en genvej til antagelse af et efternavn vedkommende ellers ikke kunne antage.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender finder som Navnelovsudvalget efter en nøje afvejning af hensynet til de personer, der bærer et forbeholdt efternavn og deres ret til beskyttelse af dette over for hensynet til, at de personer, der har ret til at bære samme navn som mellemnavn, har en særlig tilknytning til dette navn, disse personers stærke ønske om at tage navnet som efternavn, samt at dette letter den praktiske brug, da mange af disse personer allerede i dag i daglig tale identificeres med dette navn, at det fremover bør være muligt at tage et mellemnavn som efternavn. Der henvises til Navnelovsudvalgets betænkning s. 130-133 og til punkt 2.6.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

3.5. Kønsbestemt endelse af efternavne

Den ortodokse russiske kirkes menighed i København finder, at muligheden for kønsbøjning af efternavne bør fastsættes ved lov.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Navnelovsudvalget i, at der i en kommende navnelov bør indføres en mulighed for antagelse af et efternavn med kønsbestemt endelse, se således lovforslagets § 4, stk. 1, nr. 6.

3.6. Efternavn på baggrund af samtykke fra samtlige bærere af navnet i Danmark

Foreningen af Statsamtsjurister er betænkelig ved at indføre mulighed for at antage et beskyttet efternavn på samtykkegrundlag, idet en sådan ordning vil være forbundet med meget besværlig administration. Foreningen finder, at forslaget, uanset indførelsen af klare regler om at begrænse ansøgerens ret til aktindsigt, vil medføre vanskelige diskussioner med ansøgere, der har fået afslag på at opnå et navn på samtykkegrundlag med en begrundelse, der ikke har den fornødne klarhed for ansøgeren til at blive forstået og accepteret.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Foreningen af Statsamtsjurister i, at ordningen bliver svært administrerbar, og at den begrænsede mulighed for aktindsigt vil kunne medføre utilfredse borgere. Ministeriet er dog samtidig enig med Navnelovsudvalget i, at muligheden for at erhverve et navn ved samtykke bør indgå i den nye lov, da ansøgning herom efter ministeriets opfattelse ofte vil komme fra et slægtsmedlem, som ikke kan erhverve navnet efter den nugældende lovs § 8, nr. 4, og som ofte kender samtlige bærere af navnet. Hensynet til slægten og til, at det i mange af sagerne ikke kan forventes at være et problem for ansøgeren at indhente de nødvendige samtykker, vejer efter ministeriets opfattelse tungere end hensynet til det administrative besvær, der måtte opstå i enkelte sager. Der henvises til Navnelovsudvalgets betænkning s. 133-134 og til punkt 2.7.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

3.7. Samlevers efternavn

Da mange par lever sammen uden at være gift, finder **Københavns Universitet, Afdeling for Navneforskning**, at der er behov for at give folk mulighed for også navnemæssigt at sidestille et ugift samlivsforhold med ægteviede par.

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab finder, at de mange par, der lever sammen uden at være gift, bør sidestilles med par, der har valgt at gifte sig.

Vojens Kommune anfører, at det kan blive kaotisk, hvis man kan tage sin samlevers navn, da der jo er nogen, som skifter samlever oftere end andre.

I lovudkastets § 5, stk. 2, er anført, at det er en betingelse, at man har levet sammen i mindst to år eller har fælles børn under 18 år, der har eller skal have navnet som efternavn. Efter ministeriets opfattelse bevirker disse betingelser, at ansøgning om navneændring alene vil blive imødekommet, hvor der er en vis stabilitet i samlivsforholdet.

Viborg Stift finder, at forslaget om, at samlevende kan erhverve hinandens efternavn, nøje bør overvejes i lyset af, at de samlevende personer kan indgå ægteskab og herved opnå den konsekvens, at man kan bære hinandens efternavn og i øvrigt også andre favorable konsekvenser, såsom arveret m.v.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Navnelovsudvalget i, at man også på navneområdet bør sidestille gifte og ugifte samlevende. Ministeriet lægger herved vægt på det meget høje antal af ugifte samlevende i Danmark (i 2003: 600.000), som fortsat er vokset trods Ægteskabsudvalgets familiestrategi fra midten af 70'erne, at de ugifte samlevende også på andre områder er ligestillet med gifte (leje, samvær, forældremyndig m.v.), at disse samlevende kan have en stærk og beskyttelsesværdig interesse i over for omverdenen at kunne tilkendegive, at de anser sig for en familie ved at anvende et fælles efternavn, og at reglen især for børns vedkommende vil være egnet til at styrke oplevelsen af at være en del af en familie. Der henvises til Navnelovsudvalgets betænkning s. 124-127 og til punkt 2.3.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

3.8. Anmeldelse af navn på selskab, forening, varemærke eller lignende og kunstnernavn

Københavns Universitet, Afdeling for Navneforskning anfører, at det kan diskuteres, om det er hensigtsmæssigt at videreføre den hidtidige liste over – samt heraf følgende beskyttelse af – informelle navne som kunstnernavne, samt kommercielle navne på firmaer, varemærker m.v. i en lov om personnavne. Ønsket om at undgå kollision mellem disse navnegrupper bør kunne rummes inden for rammerne af en sproglig-kulturel vurdering af navnets egnethed. Det bør således i en behandling af en ansøgning om erhvervelse af efternavnet Titan indgå i overvejelserne, om elevatorfabrikatet Titan er en hindring for, at navnet kan fungere som et efternavn. Der henvises til, at et givet for- eller efternavn ikke automatisk bør kunne krænke brugen af samme navn/ord/bogstavkombination i en anden sammenhæng. Afdelingen finder, at beskyttelse af kommercielle navne, kunstnernavne, pseudonymer, varemærker og firmanavne, der er oprindelige for- og efternavne bør rummes inden for anden lovgivning, hvor det bør diskuteres, om der bør være en beskyttelse mod en ikke-kommerciel brug af navnene.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Navnelovsudvalget i, at der synes at være et reelt behov for fortsat at beskytte firma- og kunstnernavne. Beskyttelsen efter navneloven er ikke sammenfaldende med beskyttelsen i virksomhedslovgivningen, markedsføringslovgivningen og varemærkeloven. Bestemmelsen i

lovudkastets § 7, stk. 2, indebærer således bl.a. en indirekte beskyttelse mod, at firmanavne, varemærker, kunstnernavne m.v., tages som personnavne af personer, der herefter kan etablere virksomhed m.v. i det pågældende navn. Der henvises til s. 153-155 i Navnelovsudvalgets betænkning.

3.9. Patronymnavne

Islands Ambassade har anført, at den nye navnelov bør indebære en forståelse for det islandske ejefald, der ofte også gælder patronymefternavnene, og at loven således f.eks. bør acceptere, at en person, hvis far hedder Hjörtur, vil få efternavnet Hjartardóttir eller Hjartarson. Der henvises generelt til islandsk navnetradition og grammatik.

I betænkningens lovudkast § 7, stk. 1, nr. 2, er indført en adgang til at tage et efternavn, der består af en af forældrenes fornavn med anden tilføjelse, der viser slægtskabet, hvis navnet har tradition i en kultur som tillader dette. Efter den foreslåede bestemmelse vil der kunne erhverves efternavne, som tilgodeser det islandske ejefald, jf. de specielle bemærkninger til lovforslagets § 7, stk. 1, nr. 2.

Københavns Universitet, Afdeling for Navneforskning anfører, at termen "patronymnavn" ikke er heldig, idet den for den sproglydige betyder "fadernavnsnavn" og derved skygger for den vigtige nyskabelse, at navnet nu også kan dannes med udgangspunkt i moderens fornavn. Afdelingen anfører videre, at termen dog er svær at undgå.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig i det af Afdelingen for Navneforskning anførte vedrørende termen "patronymnavn", men må dog samtidig, som afdelingen, konstatere, at termen er svær at undgå, da det er den term, der som overbegreb kommer tættest på det, der foreslås. Da det klart af lovteksten fremgår, at der også er mulighed for at danne et navn med udgangspunkt i moderens fornavn, finder ministeriet ikke, at termen "patronymnavn" bør udelades eller suppleres af begrebet "metronymnavn", som må anses for at være forholdsvist ukendt i almindelig dansk sprogbrug. Ministeriet finder derimod, at "patronymnavn" i forbindelse med den kommende navnelov bør forstås således, at dette også omfatter navne dannet med udgangspunkt i moderens fornavn.

Samfundet for dansk genealogi og personalhistorie kan fuldt ud tilslutte sig genindførelsen af patronymerne og ser gerne dette udvidet med mulighed for at antage et -sen navn dannet af en af foregående fire generationers mandlige forfædres for-

navne. For så vidt angår matronymerne [metronymerne, ministeriets tilføjelse] gør samfundet for dansk genealogi og personalhistorie opmærksom på, at sådanne navne i modsætning til patronymerne ikke har bred hjemmel i dansk navneskik, hvilket efter samfundets opfattelse må have en vis vægt i forhold til de i betænkningen anførte hensyn til ligestilling. Hvis muligheden for matronym ønskes bibeholdt af hensyn til herboende færingere og islændinge, finder samfundet for dansk genealogi og personalhistorie, at dette kan nævnes særskilt.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Navnelovsudvalget i, at der ikke bør indføres en adgang til at danne patronymnavne på endelsen -sen, idet denne endelse må opfattes som kønsneutral. Efter ministeriets opfattelse bør der ikke ved antagelse af et patronymnavn være adgang til at gå længere tilbage end forældreledet, idet patronymnavnet efter ministeriets opfattelse netop henviser til forholdet mellem barn og forælder og ikke til den øvrige slægt. Ministeriet finder som Navnelovsudvalget, at regler om adgang til at føre fremmed navneskik, eksempelvis metronymer (der bl.a. føres efter islandsk navneskik), bør gælde for alle, så der ikke sker forskelsbehandling, der typisk vil medføre, at herboende udlændinge stilles bedre end danske statsborgere. Herudover er Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender enig med Navnelovsudvalget i, at hensynet til kønsligestilling taler for, at de danske navneregler formuleres kønsneutralt, uanset at den pågældende oprindelige navneskik ikke indeholder en sådan navnepraksis.

3.11. Dobbelte efternavne/bindestregsefternavne

Samfundet for dansk genealogi og personalhistorie anfører, at efter dansk navneskik vil rækkefølgen af dobbelte efternavne, når det ene navn er patronym, altid være patronym først og derefter slægtsnavn, f.eks. Thomesen Sehested. Efter samfundet for dansk genealogi og personalhistories opfattelse er det vigtigt at få denne hidtidige faste rækkefølge fastlagt i teksten for at undgå brud med traditionen og dermed risikere navngivning med efternavn først og patronym sidst.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender anser det ikke for hensigtsmæssigt, at det i loven fastsættes, hvilken rækkefølge eventuelle bindestregsefternavne skal anføres i, eller hvilket af to mulige efternavne, der bør være henholdsvis mellem- og efternavn. Dette skyldes, at ministeriet støtter det af Navnelovsudvalget anførte udgangspunkt for en ny navnelovgivning: at den enkelte selv bør have ret til at bestemme sit navn, medmindre der er stærke grunde til at hindre den pågældende heri, såsom hensynet til at beskytte slægtsfølelsen hos andre og hensynet til at sikre, at de navne, der kan tages, fungerer hensigtsmæssigt i den daglige kommunika-

tion. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender finder ikke, at der er sådanne stærke grunde til at skulle indskrænke den enkeltes ret til selv at bestemme rækkefølgen af et eventuelt binstregsefternavn eller hvilket af to navne, der skal være henholdsvis mellem- og efternavn.

4. Mellemlnavne

4.1. Mellemlnavne som tillige er fornavne

Københavns Universitet, Afdeling for Navneforskning finder, at lovudkastets anerkendelse af at navne som *Bjørn* sprogligt kan fungere som mellemnavn i navnekombinationen, *Mette Bjørn Hansen*, er vigtig, og at lovudkastets løsning heraf må anses for den bedste løsning.

4.2. Adgang til at tage ægtefælles mellemnavn som mellemnavn og afskaffelse af adresseringsmellemlnavnene

Foreningen af Statsamtmand anbefaler, at den gældende ordning med de såkaldte adresseringsmellemlnavne afskaffes og anfører, at dette hænger sammen med forslaget om, at man skal kunne tage ægtefællens mellemnavn.

5. Fornavne

Præsteforeningen har generelt understreget nødvendigheden af en videreførelse af den fleksibilitet, som Kirkeministeriet hidtil har udvist ved godkendelse af navne med meget kort frist forud for dåb, idet en sådan fleksibilitet er af afgørende betydning for udførelsen af præsters arbejde i forbindelse med dåb.

Se Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes bemærkninger til Kordegneforeningens hørings svar under punkt 7.1.

5.1. Eget og passende fornavn

Viborg Stift er af den opfattelse, at den hidtidige ordning, hvorefter et navn ikke må antages, såfremt det er til ulempe, bør fastholdes. Stiftet finder det vigtigt, at

navnet er passende, ikke kan vække anstød og ikke er til ulempe for den pågældende.

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab bifalder, at der fortsat skelnes mellem pige- og drengenavne i den danske navngivning og finder, at lempelse af adgangen til at tage et kønsneutral fornavn vil kunne løse problemer for transseksuelle. Selskabet anser det for særdeles vigtigt, at afklaringen af, om et navn kan karakteriseres som et fornavn eller et efternavn, og om et navn kan siges at være egnet eller passende som fornavn, ofres passende opmærksomhed.

Foreningen trans-danmark finder, at den eksisterende ordning for transseksuelle [se herom Navnelovsudvalgets betænkning s. 59-60, ministeriets tilføjelse] er yderst bureaukratisk, og at der er adskillige personer, der på forhånd opgiver at søge fornavnsskift efter forsøgsordningen. Det er foreningens opfattelse, at sexologisk Klinik er for tilbageholdende med at afgive en positiv erklæring til støtte for ønsket om navneskift, at klinikken sjældent støtter navneskiftsønsket, hvis ansøgeren ikke ønsker kønsskifteoperation, og at Civilretsdirektoratet [nu Familiestyrelsen, ministeriets tilføjelse] alene baserer dets afgørelse på Sexologisk Kliniks udtalelse.

Efter foreningen trans-danmarks opfattelse bør muligheden for at tage et navn, der betegner det modsatte køn også gælde for transvestitter, og en ansøgning om at tage et navn, der betegner det modsatte køn, bør imødekommes alene på baggrund af en erklæring fra den pågældende om at være transseksuel eller transvestit. Foreningen har henvist til, at dette er ordningen i Norge. Herudover har trans-danmark anført, at der i loven bør fastsættes en regel, hvorefter justitsministeren [ministeren for familie- og forbrugeranliggender, ministeriets tilføjelse] kan fastsætte regler om i hvilket omfang personer, der har fået tilladelse til at antage et fornavn, der betegner det modsatte køn, skal have krav på at få ændret legitimationspapirer, dokumenter m.v.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er fortsat af den opfattelse, at den eksisterende ordning fungerer tilfredsstillende, og at denne ordning på tilfredsstillende vis imødekommer hensynet til transseksuelle personers behov for at erhverve et fornavn, der betegner det ønskede køn, samtidig med at den helt klare hovedregel om krav om fornavnes kønskorrekthed beskyttes på tilfredsstillende vis. Ministeriet finder således ikke, at muligheden for at tage et fornavn, der betegner det modsatte køn, på nuværende tidspunkt bør udvides yderligere. For så vidt angår spørgsmålet om fastsættelse af regler om ret til nye dokumenter finder Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender som Navnelovsudvalget ikke i forbindelse

med den nye navnelov at burde tage stilling hertil, da dette spørgsmål ikke er reguleret eller bør reguleres i navneloven.

5.2. Muligheden for konkret tilladelse til at antage et ikke-godkendt fornavn

Københavns Universitet, Afdeling for Navneforskning finder, at der bør kunne gives godkendelser fra sag til sag for at imødekomme bl.a. voksne, myndige persons ønske om at tage et fornavn, som kunne skønnes uegnet til en mindreårig. Der henvises bl.a. til de ca. 700 numerologisk motiverede sager, som afdelingen behandler for Kirkeministeriet. Efter afdelingens opfattelse bør der inden for de skitserede regler i lovudkastet kunne formuleres lempelser, der gør det lettere for voksne, myndige personer at skifte navn, også til navn med retskrivningsfremmed stavemåde, hvis det vel at mærke ikke indlemmes i almensproget, men forbeholdes som et unikt tilfælde for den pågældende enkelte ansøger.

Dansk Sprognævn finder det generelt hensigtsmæssigt, at personnavne bliver skrevet på en sådan måde, at de kan læses og udtales uden for stort besvær. Nævnet finder, at der må kunne vælges en retskrivningsfremmed stavemåde i enkeltstående tilfælde, men kun hvis navnet ikke føres automatisk ind på listen over godkendte navne. Nævnet mener derfor, at der må kunne tages konkret stilling, når en person ønsker at tage et retskrivningsfremmed navn.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender finder som Navnelovsudvalget, at et fornavn ikke bør kunne godkendes, hvis det generelt er uegnet til at blive anvendt som fornavn her i landet. Dette vil bl.a. være tilfældet, hvor navnet et stavet på en måde, som gør det uegnet til at blive anvendt som kommunikationsredskab, se Navnelovsudvalgets betænkning s. 186. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Navnelovsudvalget i, at lighedshensyn i disse sager taler med betydelig styrke for, at et fornavn, der kan tillades én borger, bør kunne tages af enhver. Det må således anses for uforstående for en borger, der har fået afslag på et fornavn, hvis den pågældende bliver bekendt med, at andre har fået tilladelse til at bære navnet. Hertil kommer, at afskaffelsen af adgangen til konkrete godkendelser af fornavne også begrundes i praktiske hensyn ved behandlingen af navneansøgninger, idet det vil kunne undgås, at det samme navn skal behandles flere gange. Der henvises til Navnelovsudvalgets betænkning s. 190 – 192.

6. Høring af forældre, der ikke har del i forældremyndigheden

Foreningen Et barn To forældre tiltræder den i lovudkastet fastsatte høringspligt i lovudkastets § 23 og bemærkningerne hertil.

Institut for Menneskerettigheder anfører, at der i betænkningen er taget højde for de krav, som Den Europæiske Menneskerettighedskonvention ifølge konventionsorganernes praksis stiller til navnelovgivningen, men påpeger samtidig, at Navnelovsudvalget i et antal tilfælde har valgt ikke at gå længere end nødvendigt efter den eksisterende praksis. Såfremt instituttet skal pege på noget, der [udover punktet 3.1, ministeriets tilføjelse] muligvis kunne fortjene yderligere overvejelser, kan der henvises til spørgsmålet om høring af en forælder uden del i forældremyndigheden over et barn, ved ændring af barnets mellem- eller efternavn, jf. lovudkastets § 23. Instituttet finder, at det næppe kan udelukkes, at også ændring af et barns fornavn, hvis dette er det samme fornavn, som forælderen uden del i forældremyndigheden bærer, vil kunne ses som et indgreb i tilknytningen til den pågældende forælder. Instituttet henviser til Georg Rogl-sagen (10/05/1995).

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender finder på baggrund af den nuværende praksis i navnesager fra Menneskeretsdomstolen ikke, at undladelse af høring af en forælder uden del i forældremyndigheden i sager om ansøgning om ændring af fornavn, hvor dette fornavn også bæres som fornavn af forælderen, vil kunne udgøre en krænkelse af menneskeretskonventionen. Dette skyldes, at personers første fornavn efter dansk navnskik ikke som personers mellem- og efternavn er udtryk for en slægtsforbindelse, men derimod netop betegner individet. En person, der eksempelvis hedder Michael til fornavn, kan ikke alene på grund af dette fornavn antages at have en slægtsforbindelse til en anden person, der hedder Michael til fornavn. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender har derimod ændret høringsbestemmelsen i lovforslagets § 23 således, at der også skal ske høring, hvor barnet bærer den pågældende forælders fornavn som mellem- eller efternavn.

Foreningen af Statsamtænd nævner, at høringspligten i lovudkastets § 23 vil kunne give statsamtterne og ministerialbogføreren administrative vanskeligheder og i visse tilfælde vil forlænge sagsbehandlingen.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er opmærksom på, at den foreslåede lovændring vil gøre disse sager tungere at administrere, men ministeriet er samtidig enig med Navnelovsudvalget i, at høringspligten følger af Menneskeretsdomstolens praksis, som Danmark er folkeretligt forpligtet til at følge, hvorfor en bestemmelse om høringspligt efter ministeriets opfattelse ikke kan undlades.

Kordegneforeningen anmoder om, at der kommer meget klare regler for administrationen af høringspligten, idet foreningen finder det nødvendigt, at denne bestemmelse administreres ens over hele landet.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er opmærksom på, at administrationen af denne bestemmelse kan være kompliceret og er derfor indstillet på via vejledning, undervisning m.v. at hjælpe de relevante myndigheder med administrationen heraf.

Frederiksberg Kommune anfører, at kommunen forudsætter, at afgørelsen af, hvorvidt der skal ske høring eller ej, og om en eventuel protest er rimelig, vurderes af statsamtet og ikke af ministerialbogsføreren.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender finder det mest hensigtsmæssigt, at det er den myndighed, som er kompetent til at behandle den konkrete navneansøgning, der også som led i denne behandling tager stilling til spørgsmål efter § 23. En forsvarlig sagsbehandling på dette punkt kan efter ministeriets opfattelse dels sikres ved, at der, som anført i de specielle bemærkninger til lovforslagets § 23, udstedes bekendtgørelse om, at afgørelser efter § 23 kan påklages til Familiestyrelsen, og at en sådan klage gives opsættende virkning, dels ved undervisning og udstedelse af generelle retningslinier.

7. Kompetencereglerne

7.1. Hvilke(n) myndighed(er) skal administrere den nye lov

Københavns Universitet, Afdeling for Navneforskning finder, at lovudkastets forenkling af, hvilke myndigheder, der behandler navnesager, herunder klagesager, er meget positivt set ud fra afdelingens synspunkt og ud fra afdelingens erfaringer fra talrige forespørgsler fra private borgere. Med moderne IT-teknologi finder afdelingen det mindre betydningsfuldt, hvilken konkret myndighed der behandler navnesager som førsteinstans. Afdelingen anfører videre, at den på baggrund af afdelingens gode erfaringer med at yde konsulentbistand i forbindelse med behandlingen af (især) fornavnssager (nye navne) finder det meget væsentligt at sikre, at der også med den nye lov er den fornødne faglige ekspertise til stede, og at den udnyttes i alle instanser af sagsbehandlingen med henblik på en ensartet godkendelsesprocedure.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender forventer, at der også ved behandling af ansøgning om nye fornavne efter den nye navnelov vil være brug for navnefaglig ekspertise, og at der derfor i hvert fald i disse sager fortsat vil ske hørings af Afdeling for Navneforskning.

Kordegneforeningen anfører, at den anser det for værende god borgerservice, at borgeren kun skal henvende sig et sted, og at navneændringer fortsat er en opgave for folkekirken, idet disse sager på den måde stadig kan løses i det lokale nærområde. Vedrørende godkendelse af fornavne, håber foreningen, at godkendelse fortsat kan ske ved henvendelse til registreringskontoret, idet foreningen forudser en tungere sagsbehandling, hvis disse sager skal gennem statsamterne. Foreningen har i den forbindelse anført, at den finder det vigtigt for borgerne, at sagsbehandlingen særligt vedrørende fornavne kan ekspederes så hurtigt og effektivt som muligt.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Navnelovsudvalget i, at behandlingen af ansøgninger om ikke-godkendte fornavne (nye fornavne) bør ske i statsamterne. Dette skyldes hensynet til, at disse sager vil kræve en indgående behandling og indebære en meget stor grad af skønsvurdering, som må anses for bedst at kunne varetages i statsamterne. Hensynet til en ensartet praksis taler også for at kompetencen samles på få myndigheder.

Frederiksberg Kommune har for så vidt angår anmeldelse af antagelse af ægtefællesskabet mellem- og/eller efternavn anført, at kommunen ikke er enig med Navnelovsudvalget i, at det ikke giver borgeren mere besvær, at muligheden for at antage ægtefællesskabet mellem og/eller efternavn ved vielse ophæves, og at vielsesmyndighedens mulighed for at foretage navneændringer afskaffes. Kommunen påpeger, at borgeren efter de gældende regler blot skal sætte et kryds på ægteskabserklæringen for at få ændret navn i forbindelse med vielsen. Efter forslaget skal borgeren udfylde endnu en ansøgningsblanket, og vielsesmyndigheden skal udlevere skemaet og eventuelt modtage og videresende det til ministerialbogsføreren. Borgeren vil endvidere ikke længere kunne dokumentere nuværende navn ved fremvisning af vielsesattesten. Herudover kommer, at de kommunale vielsesmyndigheder ikke længere vil kunne give udenlandske par uden bopæl i Danmark (turistvielser) ægtefællenavne. Endelig gør kommunen opmærksom på, at Navnelovsudvalgets lovudkast vil betyde, at mange borgere, der ikke er medlem af den danske folkekirke, skal henvende sig til folkekirken i yderligere en situation, nemlig hvis de i forbindelse med vielse ønsker at antage ægtefællesskabet efternavn. Også par, der har indgået registreret partnerskab borgerligt, fordi det ikke er muligt kirkeligt, skal henvende sig til folkekirken, hvis de i forbindelse med registreringen ønsker at ændre navn.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Navnelovsudvalget i, at forslaget ikke kan antages at gøre en navneændring i forbindelse med vielsen væsentlig mere vanskelig for borgeren end efter den nuværende ordning. Der henvises bl.a. til det i betænkningen anførte om, at borgeren kan aflevere ansøgningsblanketten til vielsesmyndigheden i forbindelse med vielsen, hvorefter vielsesmyndigheden kan videresende blanketten til ministerialbogsføreren. Ministeriet finder således, at det faktum, at borgeren skal udfylde et par rubrikker mere end efter den nugældende lovgivning, ikke bør hindre, at der etableres én samlet indgang for alle navneændringer. For så vidt angår personer uden bopæl i Danmark er det ministeriets opfattelse, at der allerede nu efter domicilprincippet ikke kan foretages egentlige navneændringer for disse personer, uanset at disse indgår ægteskab i Danmark.

Institut for Menneskerettigheder påpeger, at en del mennesker har taget afstand fra, at bl.a. opgaver i forbindelse med navngivning og navneændring varetages i folkekirkeregii. Det gælder både mennesker, der har meldt sig ud af folkekirken og mennesker tilhørende andre religiøse samfund. Instituttet anfører videre, at dette problem synes at burde løses i fremtiden.

Samfundet for dansk genealogi og personalhistorie finder, at gennemførelsen af en ny navnelov bør ses i sammenhæng med andre reformer og tjene til forenkling af borgernes kommunikation med myndighederne. Samfundet for dansk genealogi og personalhistorie finder derfor, at det bør overvejes at kombinere gennemførelsen af navneloven med overførslen af hele området fra Kirkeministeriet til Justitsministeriet og på længere sigt gennemførelsen af civil personregistrering.

Foreningen Et barn To forældre finder, at navneopgaven vil være en fremmed opgave ved ministerialbogsføreren i forhold til, hvad denne ellers laver, og at ordningen måske kan vække anstød og mistanke om forskelsbehandling hos andre trosretninger. Foreningen finder, at folkeregistret er mere egnet og er mere i tråd med tankerne bag den nye kommunalreform, hvorefter alle henvendelser skal ske til et sted. Herudover vil folkeregistret have en juridisk afdeling at trække på. En sådan ordning vil overflødiggøre statsamterne, hvilket harmonerer med, at disse skal nedlægges med udgangen af 2006. Ankeinstansen skulle så være Civilretsdirektoratet [Familiestyrelsen, ministeriets tilføjelse].

Foreningen af Statsamtmand er af den opfattelse, at navnesagerne i videre omfang end foreslået i lovudkastets § 16 bør henlægges til statsamterne. Foreningen henviser til, at der er over 1300 ministerialbogsførere, der på en helt anden måde end tidligere skal sætte sig ind i den nye navnelovgivning, og at dette vil kunne be-

virke et stort arbejdspress for statsamtterne i form af ministerialbogsførerens henvendelser om de mange tvivlsspørgsmål, der vil opstå. Der henvises her til, at statsamtet efter lovudkastets § 17 har vejledningspligt i alle spørgsmål om navneloven, uanset om der verserer en sag i statsamtet, og at sagerne kan rumme væsentlige forvaltningsretlige problemstillinger samt skønsmæssige vurderinger, som bedst behandles i et juridisk/administrativt miljø. Foreningen finder i det hele, at gennemførelsen af de i udkastet foreslåede ændringer bliver så komplekse, at der må stilles spørgsmålstejn ved, om det er administrativt hensigtsmæssigt, at forvaltningen af dette lovområde primært skal være henlagt til de over 1300 ministerialbogsførere.

Foreningen af Statsamtsjurister finder, at en væsentlig del af de sager, som efter lovudkastet foreslås behandlet af ministerialbogsførerne, kræver en omfattende sagsbehandling og en skønsmæssig vurdering. Foreningen nævner eksempelvis sager efter § 4, stk. 1, nr. 1 (samlevende) og nr. 5 (plejeforhold), § 5, stk. 2 (samliv) og § 11, stk. 1, nr. 5 (samlevende), nr. 6 (plejeforhold) og nr. 8 (samlevende). Foreningen understreger, at der i statsamtterne findes en høj grad af navneretlig ekspertise og forvaltningsretlig tradition. Foreningen finder, at det vil være en yderst vanskelig og ressourcekrævende opgave for mere end 1300 ministerialbogsførere at opnå en ensartet praksis og administrere en så omfattende kompetence på navnelovsområdet. Foreningen henviser til, at de hidtidige erfaringer med overførslen af opgaver inden for faderskabsområdet til ministerialbogsføreren ikke taler for at overføre yderligere administrative opgaver dertil. Foreningen frygter, at den foreslåede kompetencedeling enten kan indebære, at utilstrækkelig viden inden for området vil føre til, at lovens regler udvandes, eller at statsamtterne vil få særdeles mange henvendelser fra ministerialbogsførerne. Endelig påpeger foreningen, at det er kompliceret at vejlede om sager, hvor man ikke har den daglige rutine.

Kommunernes Landsforening henleder opmærksomheden på, at udvalgets begrundelse for at henlægge den fremtidige opgaveløsning til ministerialbogsføreren, bygger på et ønske om, at borgeren skal have en indgang til ændring af navne og til tildeling af navne ved fødsel/dåb. Landsforeningen henviser i den forbindelse til regeringens udspil om Det Nye Danmark fra april 2004, hvoraf fremgår, at borgerne skal kunne henvende sig ét og samme sted – i kommunen – ved de fleste almindelige henvendelser til den offentlige sektor, uanset hvilken myndighed, der har det endelige ansvar for opgaveløsningen. På baggrund heraf henstiller Kommunernes Landsforening til, at den fremtidige opgaveløsning på navneområdet henlægges til kommunerne i landet og opfordrer samtidig til, at der foretages en analyse af de administrative og økonomiske konsekvenser ved en sådan flytning, samt en vurdering af betydningen af dette for betjeningen af borgerne.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Navnelovsudvalget i, at hensynet til borgeren gør, at der fremover kun bør være én indgang for borgeren til behandling af alle navnesager. Ministeriet er endvidere enig i, at den samlede indgang bør være hos ministerialbogsførerne, idet ministeriet finder, at registrering af navngivning og navneændring mest hensigtsmæssigt bør fastholdes hos den myndighed, der også registrerer fødsler og dødsfald, hvilken i dag er ministerialbogsføreren (i Sønderjylland har der dog siden 1920 været borgerlig registrering af fødsler, dødsfald, navngivning og navneændringer m.v.). Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er endvidere ikke bekendt med, at den nuværende ordning, hvorefter borgerne i mange tilfælde, herunder også i visse tilfælde af navngivninger og navneændringer, skal henvende sig til ministerialbogsføreren, har vakt megen modstand.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er ikke enig med Foreningen af Statsamtmand og Foreningen af Statsamtsjurister i, at en væsentlig del af de sager, der efter betænkningens lovudkast foreslås behandlet af ministerialbogsføreren kræver en omfattende sagsbehandling og kan rumme væsentlige skønsmæssige vurderinger. For så vidt angår de af Foreningen af Statsamtsjurister nævnte sager, hvori det skal vurderes, om der foreligger et plejeforhold, finder ministeriet ikke, at dette vil kræve en omfattende sagsbehandling eller skønsmæssig vurdering, idet plejeforholdet bør godtgøres ved fremlægges af plejetilladelse eller erklæring fra den pågældende kommune om, at der har bestået et plejeforhold. For så vidt angår de sager, hvor det skal vurderes, om der foreligger et fast samlivsforhold, finder ministeriet heller ikke her, at denne vurdering vil kræve en omfattende sagsbehandling eller en væsentlig skønsmæssig vurdering, som ikke kan foretages af ministerialbogsføreren. Dette skyldes, at dokumentation for et fast samlivsforhold kan fremlægges i form af en erklæring om, at de samlevende lever i et ægteskabslignende forhold og ved fremlæggelse af udskrifter fra CPR, hvoraf fremgår, at de samlevende har haft fælles bopæl i mindst 2 år, eller ved at det eventuelt via CPR konstateres, at de pågældende har et fælles barn, og at dette barn enten allerede bærer det ønskede mellem- eller efternavn, eller der forinden eller samtidig indgives ansøgning om, at det fælles barn også skal have navnet som mellem- eller efternavn. Det er således Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders opfattelse, at de sager, som må antages at kunne kræve en omfattende sagsbehandling og skønsmæssige vurderinger, efter udvalgets lovudkast er placeret i statsamtet, hvorfor ministeriet er enig i udvalgets forslag.

7.2. Myndighedernes ressourcer og lovudkastets økonomiske konsekvenser

Haderslev Stift er af den opfattelse, at lovudkastet notorisk vil indebære en øget arbejdsmængde og byrde for ministerialbogsførerne (personregisterførerne), og finder derfor, at man i den forbindelse bør overveje om, og i givet fald i hvilket omfang, en sådan forøgelse af arbejdsmængden bør udløse en kompensation fra statens side, enten i form af statstilskud eller mulighed for opkrævning af brugerbetaling.

Viborg Stift påpeger kraftigt, at de foreslåede ændringer uden tvivl vil medføre et stort administrativt merarbejde for såvel præster som kordegnekontorer.

Præsteforeningen anfører, at foreningen vil påse, at ændringen ikke medfører en for ministerialbogsføreren uacceptabel forøgelse af arbejdsbyrden. Foreningen har i den forbindelse med tilfredshed noteret sig lovudkastets § 16, stk. 4, samt bemærkningerne hertil [bemyndigelse til ministeren for familie- og forbrugeranliggender til at fastsætte regler om, at flere sager, end de i § 16 nævnte, kan overføres fra ministerialbogsføreren til statsamtet, ministeriets tilføjelse].

Foreningen af Statsamtsjurister påpeger, at lovudkastets kompetencedeling kan føre til, at statsamterne vil få særdeles mange henvendelser fra ministerialbogsførerne, og at der efter deres erfaring ikke følger tilstrækkelige ressourcer med en sådan vejledningsopgave til at kunne løse den på forsvarlig vis.

Foreningen af Statsamtmænd finder, at statsamternes samlede arbejdsbyrde i forbindelse med navnelovsområdet bliver mindst lige så stor som nu. Hertil kommer, at sagerne om nydannede navne vil give anledning til hyppige træk i CPR, hvilket med de nugældende regler for afregning herfor vil medføre en merudgift.

Om lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser kan Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender efter høring af de pågældende myndigheder oplyse, at lovforslaget for så vidt angår ministerialbogsførerne ikke skønnes at ville medføre et væsentligt merarbejde, da der er tale om forholdsvis enkle sager, og da Den Ny Kirkebog må antages at lette arbejdet med navnesager væsentligt. For så vidt angår statsamternes arbejde med navnesager forventes dettes omfang at blive nogenlunde uændret, da statsamterne efter lovforslaget friholdes for en del relativt enkle navnesager, men samtidig pålægges den fulde vejledningspligt. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 6.

Vojens Kommune håber ikke, at loven bliver vedtaget, før de sønderjyske personregistre får lov at føre registrene elektronisk.

Det er tilkendegivet fra Kirkeministeriet, at de sønderjyske personregisterførere kan kobles på Den Ny Kirkebog (DNK). Afklaringen af spørgsmålet har afventet den nye navnelov, og en afklaring af fremtidens registreringssystem. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender forventer således, at de sønderjyske personregisterførere vil blive tilkoblet DNK i forbindelse med gennemførelsen af en ny navnelov.

8. Gebyr

Københavns Universitet, Afdeling for Navneforskning finder, at såfremt der fastsættes bestemmelser om gebyr ved navneansøgninger, er det mest rimeligt at side-stille alle typer af navnesager, således at der enten ikke opkræves gebyr, eller der opkræves gebyr for alle navneændringer med undtagelse af navngivning af nyfødte og adopterede børn.

Vojens Kommune anfører, at antallet af navneændringsansøgninger kan begrænses, hvis der indføres gebyr hver gang, og hvis ændring kun kan ske hvert 10. år som i Norge.

Provsten for Kolding Provsti finder, at en kompensation for den øgede arbejdsbyrde bør ske i form af direkte statstilskud snarere end i form af brugerbetaling, da brugerbetaling bliver vanskeligt administrerbart og i øvrigt er i strid med lovændringens intention.

Præsteforeningen har med meget stor tilfredshed noteret sig, at lovudkastet ikke indeholder bestemmelse om gebyr for behandling af navnesager. Foreningen adva- rer meget kraftigt mod den skadelige effekt på Folkekirken, som foreningen forud- ser, at en opkrævning af gebyrer gennem kirkekontoret vil have.

Kordegneforeningen udtaler, at foreningen er imod indførelse af gebyr på navne- ændringer. Det er foreningens opfattelse, at såfremt borgerens ønske kan imøde- kommes inden for lovgivningens rammer, bør dette være omkostningsfrit for den enkelte.

Islands Ambassade finder, at alle de herboende islændinge, der i årenes løb ikke har fået tilladelse til at bære efternavn ifølge islandsk navneskik og tradition, bør kunne ændre deres mellem- og efternavne uden omkostninger.

Lovforslaget indeholder ikke en gebyrbestemmelse. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender har overvejet forskellige muligheder for en gebyrordning. Samlet set vurderes det imidlertid af Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender, at en gebyrordning i væsentlig grad vil svække den administrative forenkling, lovforslaget i øvrigt er udtryk for. En ordning, hvorefter der indføres gebyr på visse navneændringer, mens andre fritages for gebyr vil forekomme tilfældig og uforståelig for borgeren. Såfremt antallet af navneansøgninger stiger væsentligt mere end forventet, vil spørgsmålet om en gebyrordning blive overvejet igen. Der forventes en årlig stigning i navneændringer fra ca. 44.300 efter den gældende lov til ca. 61.000 efter lovforslaget.

9. Vejledning til myndighederne om den nye lov

Foreningen af Statsamtmand foreslår, at Familiestyrelsen, såfremt loven gennemføres, udover bekendtgørelse og cirkulære udarbejder en let læselig og forståelig vejledning, som i almindelig sprogbrug forklarer om mulighederne for navngivning og navneændring efter den nye navnelov.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Foreningen af Statsamtmand i, at der bør udarbejdes en sådan vejledning. Ministeriet vil tage initiativ til at sikre, at der etableres information af borgerne og undervisning m.v. af de relevante myndigheder.

10. Udover de nævnte høringssvar er der modtaget en række henvendelser fra en række borgere.

Den 25. august 2004
Dok. id.: 66572

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K
e-post: jm@jm.dk

Med brev af 5. juli 2004 har Justitsministeriets anmodet om stiftsøvrighedens udtalelse til Navnelovsudvalgets betænkning nr. 1446/2004 om personnavne.

I anledning heraf skal man oplyse, at stiftsøvrigheden ikke har bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen

Anne Sophie Hilbard
stiftskontorchef

Kopi til:
Kirkeministeriet
Øvrige stiftsøvrigheder

Akt.nr. 66

Fyens Stifts Bispeembede

Dato: 21. juli 2004

Dokument nr. 65678

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

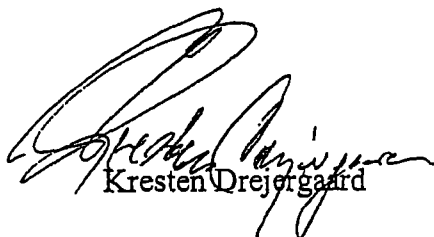
Jmt. Mdt.
23 JULI 2004

Vedr. sagsnr. 2004-775-0010 Navnelovsudvalgets betænkning

I brev af 5. juli 2004 har Justitsministeriet udbedt sig en udtalelse om betænkning nr. 1446/2004 om personnavne.

Fyens Stift kan bifalde, at der sker en liberalisering af navnereglerne, og har således ikke bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen

Kresten Drejergaard

L.V.S. navnelovsforslaget

Jmt. Mdt.
30 AUG. 2004

Biskoppen
over
Haderslev
Stift

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

UB/BFL

26. august 2004 /11
Dokument nr.: 80862

Vedrørende navnelovsudvalgets betænkning om personnavne, betænkning nr. 1446 fra 2004.

Ved skrivelse af 5. juli 2004 har Justitsministeriet anmodet Haderslev Stift om en udtalelse om navnelovsudvalgets betænkning nr. 1446/2004 om personnavne.

Haderslev Stift har fremsendt dele af betænkningen til stiftets provster for eventuelle bemærkninger.

Provsten for Kolding Provsti, Frank Kærgaards udtalelse af 18. august 2004 er vedlagt til orientering.

Stiftsøvrigheden over Haderslev stift har gennemgået den fremsendte betænkning og har ingen bemærkninger til betænkningens forslag om liberalisering af navneloven.

For så vidt angår udvalgets overvejelser og forslag til indgang for borgeren til behandling af sager om navneændring samt forslaget til fordeling af sager mellem statsamtet og ministerialbogsføreren (personregisterføreren) er det stiftsøvrighedens opfattelse, at disse forslag notorisk vil indebære en øget arbejdsmængde/-byrde for ministerialbogsførerne (personregisterførerne).

Stiftsøvrigheden finder at man i den forbindelse bør overveje om, og i givet fald i hvilket omfang, en sådan forøgelse bør udløse en kompensation fra statens side, enten i form af en forøgelse af statens tilskud eller mulighed for opkrævning af brugerbetaling.

Herudover har stiftsøvrigheden ikke bemærkninger til navnelovsudvalgets betænkning.

Med venlig hilsen

På stiftsøvrighedens vegne

Ulla Jensen Kjær

Fra: Frank Kærsgaard
Sendt: 18-08-2004 22:27
Til: Haderslev Stift
Cc: Alle provster i Haderslev Stift
Emne: Navnelovsudvalgets betænkning

Vedr. dok. nr. 80106

Jeg har ingen bemærkninger til forslaget om liberalisering af navneloven.

Derimod synes jeg, der er grund til at overveje den problematik, som udvalget afstår fra at tage stilling til: spørgsmålet om den øgede arbejdsmængde, som liberaliseringen vil medføre - og hvem der skal betale for den! Der bliver sandsynligvis tale om en kraftig forøgelse af den civilretlige arbejdsopgave, som ministerialbogsførerne udfører for staten, og det bør udløse kompensation. Efter min mening i form af direkte statstilskud snarere end brugerbetaling, da det sidste bliver vanskeligt administrerbart og i øvrigt er i strid med lovændringens intention.

Med venlig hilsen
Frank Kærsgaard

80518/
240028

BISKOPPEN OVER KØBENHAVNS STIFT

Nørregade 11 . 1165 København K . Telefon 33 47 65 00

Den 31. august 2004
Dok. nr. 69704 msj

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Justitsministeriet har ved brev af 5. juli 2004 anmodet om en udtalelse vedrørende betænkning nr. 1446/2004 om personnavne, der er afgivet af Justitsministeriets Navnelovsudvalg.

Ifølge det i betænkningen indeholdte forslag til ny navnelov vil der ske en betydelig udvidelse af de navnesager, der kan behandles lokalt af ministerialbogsføreren (personregisterføreren). Jeg finder det derfor væsentligt, at ministerialbogsførerne får den fornødne vejledning med nærmere retningslinier for sagernes behandling.

Betænkningen giver i øvrigt ikke anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen
p.b.v.

Jørgen Christiansen
Stiftskontorchef

Lolland-Falsters Stift
Stiftsøvrigheden

Nykøbing F., den 31. august 2004
Dokumentnr. 45510
HS/ms

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
1 SEP 2004

Ved brev af 5. juli 2004 har Justitsministeriet fremsendt Navnelovsudvalgets betænkning nr. 1446/2004 om personnavne med anmodning om en udtalelse.

Det meddeles herved, at stiftsøvrigheden ingen bemærkninger har til betænkningen.

Med venlig hilsen
P.St.v.

Helle Samson
stiftskontorchef

Kopi:
Samtlige stiftsøvrigheder

RIBE STIFT

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

e-post: jm@jm.dk

Korsbrødregade 7,
6760 Ribe.
Telefon 75 42 18 00
Telefax 76 88 56 35
CVR nr. 57244615
www.ribe.stift.dk
E-mail: Kmrib@km.dk

Dok.nr.: 71120
Sagsbeh.: Hans Barslund
Dato: 26. august 2004

Med brev af 5. juli 2004 har Justitsministeriet anmodet om stiftsøvrighedens udtalelse til Navnelovsudvalgets betænkning nr. 1446/2004 om personnavne.

Man skal meddele, at stiftsøvrigheden ikke har bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen

Hans Barslund
stiftskontorchef

Kopi til:
Kirkeministeriet. Som e-post
Øvrige stiftsøvrigheder. Som e-post

Roskilden
Støtten over Roskilde Stift
Stændertorvet 3 A – tlf. 4638 1920
Roskilde, d. 30. august 2004

E-post kmros@km.dk
Telefax 4638 1947

Dokumentnr. 88543
HSA/jh

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

(Sendes pr. e-mail til: jm@jm.dk)

Justitsministeriet har i brev af 5. juli 2004 (Dok nr. LAS20711) anmodet Roskilde Stift om en udtalelse over Navnelovsudvalgets betænkning nr. 1446/2004 om personnavne.

Navnelovsudvalget foreslår en vidtgående liberalisering af navneloven. Det er godt i tråd med tidens trend: at man ser mennesket som et enkeltindivid og ikke mere som et slægtsmedlem. Hidtil har efternavne været udtryk for en slægtsmæssig tilknytning, hvilket i så fald ikke længere vil være tilfældet. En vigtig del af forståelsen af sig selv som led i en større sammenhæng går derved tabt. Herefter vil det kun være personnummeret, der vil være identitetsbærende.

Jeg går ud fra at en væsentlig del af motivationen tillige er at lette adgangen for vore indvandrere til at tage "danske" navne og dermed opnå en hurtigere naturalisering end ellers. Jeg tvivler dog stærkt på at liberaliseringen vil have denne effekt.

Hvis man trods disse betænkeligheder fortsat går ind for en så voldsom liberalisering vil jeg foreslå at man:

- a) Sætter tallet op fra 1.000 til 3.000 på de personer, hvis navn er fritstillet til at kunne vælges.
- b) At man ikke uden videre kan gøre mellemnavne til efternavne.
- c) At man ikke kan give navne, som man har giftet sig til videre til børn, der ikke vedkommer forholdet eller til ægtefæller, som man senere måtte ægte – uden at få tilladelse fra den person, man oprindeligt har fået navnet fra.

På Roskilde stifts vegne

Med venlig hilsen

Jan Lindhardt

Kopi til:
Kirkeministeriet
Samtlige stifter

VIBORG STIFTSØVRIGHED

Viborg, den 31. august 2004

Dok nr. 70087

BA/br

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
- 1 SEP. 2004

Viborg Stift har fået Navnelovsudvalgets betænkning nr. 1446/2004 til udtalelse. På baggrund heraf skal det oplyses, at stiftet har følgende bemærkninger:

For så vidt angår efternavne, der frit skal kunne bære af enhver, når flere end 1000 personer her i landet har navnet, er det Stiftsøvrighedens opfattelse, at det forhold, at et navn bæres af et antal af flere end 1000 - efter Stiftsøvrighedens opfattelse - er tilstrækkeligt til derudaf at konkludere, at navnet herefter frit kan tages af andre. Det er Stiftsøvrighedens opfattelse, at navnet bør bæres af væsentlig flere end 1000, før end det kan være tilfældet. Det forhold at man i Norge har sat en grænse på 200 personer bør ikke medføre, at der i Danmarks skal fastsættes en lignende snæver grænse.

Stiftsøvrigheden finder det endvidere betænkeligt at et efternavn, erhvervet på grundlag af ægteskab, skal blive behandlet som ethvert andet navn, som den pågældende har båret eller bærer. Det er således Stiftsøvrighedens opfattelse, at det vil være betænkeligt, at et efternavn erhvervet ved ægteskab kan videregives til en senere ægtefælle samt børn. Stiftsøvrigheden tænker her navnlig på, hvis der er tale om et ægteskab af ganske kort varighed. Der vil efter et sådan ægteskab være mulighed for, at man kan videregive navnet til de børn, som man måtte få med en anden person.

For så vidt angår forslaget om at samlevende par kan tage hinandens efternavne, er det Stiftsøvrighedens opfattelse, at dette forslag bør nøje overvejes, set i relation til det faktum, at de samlevende personer kan indgå ægteskab med hinanden og herved opnå den konsekvens, at man kan bære hinandens efternavn og i øvrigt også andre yderligere favorable konsekvenser, såsom arveret m.v.

Stiftsøvrigheden finder det positivt, at der vil være mulighed for at erhverve tipoldeforældres efternavn, ligesom Stiftsøvrigheden heller ikke har indvendinger mod de såkaldte patronymnavne finder anvendelse.

For så vidt angår fornavne er det Stiftsøvrighedens opfattelse, at den hidtidige ordning, hvorefter et navn ikke må antages såfremt det er til ulempe fastholdes. Det er således, efter Stiftsøvrighedens opfattelse, vigtigt, at navnet er passende og ikke kan vække anstød, og at det heller ikke er til ulempe for den pågældende.

Endelig skal det kraftigt påpeges, at de foreslåede ændringer uden tvivl vil medføre et stort administrativt ekstraarbejde for såvel præster som kordegnekontorer.

Med venlig hilsen

Karsten Nissen
Biskop

Erik Møller
Fg. stiftamtmand

ÅRHUS STIFT
DALGAS AVENUE 46
8000 ÅRHUS C

Akt.nr. 83

Telefon 86 14 51 00
Telefax 86 14 55 21
www.aarhus.stift.dk
E-mail: kmaar@km.dk

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.

13 AUG. 2004

Den 12. august 2004
Dokument nr. 80987
Sagsbeh.: ML/kt

BTL

Navnelovsudvalgets betænkning nr. 1446/2004 om personnavne

Under henvisning til Justitsministeriets brev af 5. juli 2004 (Dok. LAS20711, sagsnr. 2004-775-0010) skal stiftsøvrigheden herved meddele, at man ikke har bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen

Marianne Levinsen
stiftskontorchef

Telefonnotat:

Sara Støttrup fra Mosaisk Trossamfund ringede d. 1. september 2004 og afgav høringssvar.

Hun ville høre, om betænkningen lagde op til, at mosaisk trossamfund blev frataget nogen form for kompetence i forhold til i dag. Jeg meddelte, at det var der ikke lagt op til, så forudsat de stadig var ministerialbogsførere, vil de få samme rettigheder som før. Jeg henledte dog opmærksomheden på, at den politiske behandling af lovforslaget kunne ændre i dette, hvorfor de måtte holde øje med behandlingen og en senere høring.

Civilretsdirektoratet d. 1. september 2004

Michael Jørgensen

St. Alexander Nevsky Kirken
russisk-orthodox
Bredgade 53
DK-1260 København K.
anerkendt trossamfund

Akt.nr. 67

Jmt. modt.

29 JULI 2004

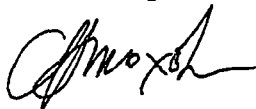
København, den 27. juli 2004.

Til
Justitsministeriet,
Lovafdelingen,
Slotholmsgade 10,
1216 København K.
att. Lene Aagaard.

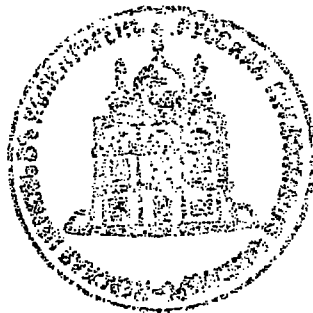
Vedr. forslag til ny navnelov.

Idet vi takker for tilsendelse af Justitsministeriets Navnelovsudvalgs betænkning nr. 1446/2004 vedrørende personnavne, skal vi meddele at vi specielt har fæstet os ved betænkningens afsnit 5.2.3.4. , som vi gerne ser ophøjet til lov, idet det vil åbne mulighed for at de af vor menigheds medlemmer der måtte ønske det, kan følge traditionel russisk navneskik mht. kønsbøjning af efternavn.

Med venlig hilsen

Sergij Plekhov
Præst

Jmt. modt.

27 aug 2004

ISLANDS AMBASSADE

Præstekontoret

Strandgade 89, 1401 København K

Tel: 33 18 10 50. fax: 33 18 10 59

icemb.coph@utn.stjr.is

Justitsministeriet,
Lovafdelingen
Lene Aagaard, sagsbehandler
Slotsholmsgade 10
1216 København K

København, 25. august 2004

Ref.: KAU01090042/21.V.002

BJP/--

På vegne af herboende islændinge og alle islændinge iøvrigt er det med glæde ambassaden modtager det foreliggende forslag om ny navnelov. Det ville som lovgivning imødekomme og løse de vanskeligheder herboende islændinge har haft under den nugældende lovgivning, især angående efternavne og i en vis grad også angående mellemnavne. Ambassaden vil imidlertid gøre opmærksom på følgende tre punkter som der bør tages hensyn til.

1. At den nye navnelov indebærer en forståelse af det islandske ejefald (genetivus) der gælder efternavne i de fleste tilfælde. D.v.s at loven accepterer at når en person der f.eks. har en far der hedder Hjörtur ville vedkommende være Hjartardóttir eller Hjartarson. Faderen Ólafur ville give Ólafsdóttir eller Ólafsson. Her henvises generelt til islandsk navnetradition og grammatik.
2. At den nye navnelov accepterer at moderens personnavn kan danne efternavn til vedkomendes børn. F.eks en person der har en mor der hedder Kristín ville kunne hedde Kristínardóttir eller Kristínarson. Her henvises igen til islandsk navnetradition og grammatik.
3. At alle de herboende islændinge der i årenes løb ikke har fået tilladelse til at bære efternavn ifølge islandsk navneskik og tradition kan ændre deres mellem- og efternavne uden omkostninger.

Med venlig hilsen

Thorir J. Thorsteinsson, ambassadepræst.

INSTITUT FOR
MENNESKERETTIGHEDER

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Att. Lene Aagaard
Slotsholmsgade 10
1216 København K

STRANDGADE 56 · 1401 KØBENHAVN K
TLF. 32 69 88 88
FAX 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO
20. september 2004
JNL
540.30/6574ee

I brev af 5. juli 2004 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om betænkning nr. 1446/2004 om personnavne, der er afgivet af Justitsministeriets Navnelovsudvalg.

Instituttet finder det positivt, at betænkningen lægger op til en betydelig liberalisering af navnelovgivningen, og at der herved er taget hensyn til samfundsudviklingen, bl.a. med hensyn til kønsligestilling og en ændret befolknings sammensætning. Instituttet finder det også positivt, at reglerne om navneforandring ved kønsskifte foreslås moderniseret, i vidt omfang i overensstemmelse med ønsker fra foreningen trans-danmark.dk – Landsforeningen for Transvestitter og Transseksuelle.

Den Europæiske Menneskerettighedskommission og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har i et antal sager fastslået, at spørgsmål om en persons navn vedrører den pågældendes privat- og familieliv, jf. artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), idet navnet udgør et middel til selvidentifikation og en tilknytning til den pågældendes familie. I betænkningen er der taget højde for de krav, som EMRK ifølge konventionsorganernes praksis stiller til navnelovgivningen, ligesom der er taget højde for de krav, som EF-traktaten ifølge EF-domstolens praksis stiller til denne lovgivning.

Navnelovsudvalget har dog i et antal tilfælde valgt ikke at gå videre end nødvendigt efter den eksisterende praksis fra de europæiske domstole. Såfremt instituttet skal pege på noget, som muligvis kunne fortjene yderligere overvejelser, kan der henvises til spørgsmålet om høring af en forælder uden del i forældremyndigheden over et barn, ved ændring af barnets mellem- eller efternavn, jf. lovudkastets § 23, og spørgsmålet om, hvorvidt den navneretlige beskyttelse skal ophøre, hvis en persons eller families navn ikke bæres længere her i landet, fordi bæreren har benyttet sig af sin ret til fri bevægelighed, jf. lovudkastets § 6.

I det førstnævnte tilfælde kan det næppe udelukkes, at også ændring af et barns fornavn, hvis det er det samme, som en forælder uden del i forældremyndigheden

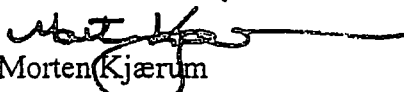
har, vil kunne ses som et indgreb i tilknytningen til den pågældende forælder, sml. herved med *Georg Rogl-sagen* (10/05/1995).

I det andet tilfælde kan det næppe udelukkes, at EF-domstolen vil finde, at det kan udgøre en vis hindring for unionsborgernes frie bevægelighed, såfremt et efternavn, der kun bæres af en person og eventuelt dennes familie her i landet, ikke længere er beskyttet ved de pågældendes udrejse af landet, sml. herved bl.a. *Marie Nathalie D'Hoop-sagen* (C-2234/98). Det anføres i betænkningen, at Domstolen i givet fald formentlig vil betragte betingelsen om ophold her i landet som tilstrækkeligt sagligt begrundet, fordi myndighederne efter de pågældendes udrejse ikke vil have praktiske muligheder for at kontrollere, om navnet er i brug i hver enkelt medlemsstat. Ligeledes antages det, at proportionalitetsbetingelsen vil blive anset for opfyldt. Instituttet skal i den forbindelse rejse spørgsmålet om muligheden af, at navnebæreren kan tage forbehold over for fortabelsen af navnebeskyttelsen ved udrejsen, således at navnebæreren selv pålægges ansvaret for, at en kontrolmulighed til stadighed er til stede. Der kan herved til sammenligning henvises til overvejelserne i Betænkning nr. 1432 om Valgret under udlandsophold (bl.a. om afgivelse af oplysninger om et udlandsopholds forventede varighed).

Til slut skal nævnes, at instituttet har bemærket, at Navnelovsudvalget ikke har foreslået nogen ændringer i ministerialbogførerens (personregisterførerens) opgaver i forbindelse med navngivning og navneændring ud fra en opfattelse af, at det er mest hensigtsmæssigt, at disse opgaver fastholdes hos den myndighed, der registrerer fødsler og dødsfald. Selv om teksten "Den Danske Folkekirke" på navneattester på rekvirentens anmodning kan fjernes, finder instituttet at burde påpege, at en del mennesker har taget afstand fra, at bl.a. opgaver i forbindelse med navngivning og navneændring varetages i folkekirkeregiet. Det gælder både mennesker, der har meldt sig ud af Folkekirken, og mennesker tilhørende andre religiøse samfund, og at en løsning af dette problem synes at burde søges i fremtiden.

Den sene besvarelse beklages.

Med venlig hilsen

Morten Kjærum
Direktør

Jmt. Mdt.

= 1 SEP. 2004

31. august 2004
jnr 04/260

Københavns Universitet
Nordisk Forskningsinstitut
Afdeling for Navneforskning
Njalsgade 136
2300 København S

Til Justitsministeriet
Lovafdelingen, Lovteknikkontoret
att. Lene Aagaard
Slotsholmsgade 10
DK-1216 Kbh. K

Høringsvar i forbindelse med Betænkning nr. 1446/2004 om en ny dansk personnavnelov.

Ministeriet har i brev af 6. juli d.å. anmodet Københavns Universitets Afdeling for Navneforskning om en udtalelse i forbindelse med betænkning nr. 1446/2204 om personnavne (JM Sagsnr. 2004-775-0010, Dok. LAS20711). Afdelingen, der har været repræsenteret i lovudvalget, kan overordnet tilslutte sig betænkningens forslag til en ny dansk personnavnelov. Hovedparten af de forenklinger af de eksisterende regler, der lægges op til, må anses for at være i god overensstemmelse med den daglige navnebrug og befolkningens ønsker om personlig frihed på personnavneområdet, således som det kommer til udtryk gennem forespørgsler rettet til Afdeling for Navneforskning samt i den løbende debat i dagspressen. Nedenfor fremhæves og kommenteres først en række positive træk i betænkningen under punkt 1), dernæst en række efter afdelingens opfattelse mere diskutabile forhold under punkt 2). Endelig fremsendes en række konkluderende bemærkninger under punkt 3).

1. Positive ting i lovbetænkningen:

Ikke beskyttede efternavne, lovudkastets § 2

Set ud fra en sprogvidenskabelig synsvinkel er navne almindelige ord i sproget på linje med sprogets andre ord. De benævnes proprier eller egnavne, og de udgør en undergruppe af substantiverne (navneordene). Forholdet mellem hjemlige "danske" fornavne og nye navne fra fremmede lande og kulturer kan i den henseende sammenlignes med hjemlige ord og låneord i dansk: For nogle sprogbrugere falder de helt naturligt, mens de falder andre sprogbrugere for brystet. Under alle omstændigheder rummer dansk allerede en betragtelig mængde fremmede personnavne og låneord.

Da navne i udgangspunktet er sprogligt fællesgods, har der aldrig været stillet spørgsmålstejn ved, at fornavne var fælleseje: Den ene *Andreas* udelukker ikke, at andre drenge kan få samme fornavn. Først med navneloven af 1904 introduceredes en navnebeskyttelse af slægtsnavne samt en navnepolitik, hvorefter man tilskyndede befolkningen til at afskaffe de uhensigtsmæssige (personforvekslingsfremkaldende) *-sen*-navne. Navnebeskyttelsen, der nu omfatter ca. 70.000 efternavne, indbefatter således også helt almindelige navne som *Jensen* og *Møller*, hvor den enkelte navnebærer umuligt kan have nær slægtsmæssig tilknytning til samtlige øvrige navnebærere. I virkeligheden kan *Jensen* og *Møller* sammenlignes med *Ida* og *Mads*, og det er derfor en god idé at kopiere den norske navnelovs introduktion af frit antagelige efternavne.

Niveauet for, hvornår et efternavn skal gives frit, må bero på administrationens skøn og de erfaringer, der høstes efter indførelsen af en sådan regel.

Afskaffelse af "giftenavne" og samlevendes efternavne, lovudkastets § 5

Afdelingen kan tilslutte sig forslaget om at afskaffe begrebet "giftenavne" (dvs. en begrænsning i videregivelsesmulighederne for navne erhvervet ved ægteskab), en term, der bedømt ud fra folks henvendelser til afdelingen, har været svær at forstå. Den moderne familiestruktur med mange skilsmisser og sammenbragte familier gør det meget vanskeligt at opretholde det hidtidige system. Da mange par lever sammen uden at være gift, er der endvidere behov for at give folk mulighed for også navnemæssigt at sidestille et ugift samlivsforhold med ægteviede par.

Patronymnavne, lovudkastets § 7

Patronymnavne, dvs. navne på *-sen* og *-datter*, som var en levende del af den danske navnekultur langt op i 1800-tallet, blev af det offentlige anset for uhensigtsmæssige, fordi "efternavnet" kom til at veksle mellem generationerne (*Peder Hansens* ældste søn kom til at hedde *Hans Pedersen* osv.). Slægtskabsforholdene blev svært gennemskuelige for det offentlige, men bestemmelsen om at indføre faste slægtsnavne i 1828 førte blot til, at en stor mængde danskere kom til at hedde *Jensen*, *Hansen* osv., hvilket gav nye forvekslingsmuligheder, altså det problem som søgtes afhjulpet med navneloven af 1904. I dag, hvor CPR-nummeret er det offentliges vigtigste identifikation af den enkelte borger, er motivationen bag de ældre lovregler bortfaldet. Samtidig er der sket indvandring fra en mængde lande, fx slaviske, arabiske, asiatiske, hvor forskellige former for patronymnavne er i levende brug. Også for herboende færing og islændinge har den manglende mulighed for at navngive børnene med navne på *-son* eller *-dóttir* været et stort problem (jf. lovkommissoriet). Den åbenlyst letteste løsning på alle disse problemer er at tillade patronymnavne for alle befolkningsgrupper under hensyntagen til navnenes sprogtilhørsforhold, dvs. af man ikke bør kunne hedde *Bin Kenneth* eller *McBørge*. De sproglige afgrænsningsproblemer en sådan bestemmelse måtte give, fx om man kan hedde *Youssefssøn* eller *Biroldatter*, bør afklares ved, at embedsværket konsulterer sprogligt sagkyndige på området. Man bør være opmærksom på, at sproglig fastlåsning er egnet til at modarbejde sproglig integration. Termen *patronymnavn* er ikke heldig, men synes svær at undgå. For den sproglige betyder den 'fadernavnsnavn' og skygger dermed for den vigtige nyskabelse i forhold til den gamle tradition, at navnet nu også kan dannes med udgangspunkt i moderens fornavn.

Mellemlavne, lovudkastets § 11

Det er efter afdelingens opfattelse klart ønskeligt, at efternavne af typen *Skovgaard* i navnekombinationer som fx *Skovgaard Sørensen* fremover skal kunne tages frit som eneste efternavn. Sprogligt set er navnekombinationer bestående af mellemnavn + efternavn af typen *Skovgaard Sørensen* at opfatte som et de facto efternavn. Der er ca. 2.000.000 danskere med mellemnavne af denne type, hvoraf mange benytter mellemnavnet som efternavn i daglig tale, og som føler en tilknytning til navnet, som kan sidestilles med den traditionelle slægtskabsfølelse i forhold til slægtsnavne. Med muligheden for at tage et sådant mellemnavn som efternavn vil man afskaffe en mængde forvirring, som fx i dag opstår ved at man ikke kan videregive sit mellemnavn til ægtefællen eller lade navnet indgå i en bindestregskombination. Efter afdelingens opfattelse bør det sproglige argument samt hensynet til befolkningens faktiske navnebrug veje tungere end hensynet til de slægter, der måtte bære samme navn som efternavn.

Mellemnavne, der tillige er fornavne, lovudkastets § 11, stk. 1, punkt 4

Den eksisterende navnelovgivnings behandling af fornavne, der bruges kønsmodsat som mellemnavne, har voldt problemer, når folk ønskede at videregive disse navne til deres børn. Lovforslagets løsning på problemet, at anerkende disse navne som en ny kategori af mellemnavne (der ligesom patronym-mellemnavne ikke vil kunne tages som efternavn) forekommer afdelingen at være den bedste løsning. Anerkendelsen af, at navne som *Bjørn* i navnekombinationen *Mette Bjørn Hansen*, ikke er fornavne, men derimod sprogligt fungerer som mellemnavne er vigtig.

Fornavne, lovudkastets § 13

Lovudkastet viderefører princippet om, at sondringen mellem pige- og drengenavne fortsat er central i dansk personnavneret. Dog åbnes der i lovbemærkningerne for, at fornavne kan være kønsneutrale, fx *Kim*, som det allerede kendes fra bl.a. Sverige. Det bør i tilslutning hertil overvejes, i hvor høj grad bestemte vokaler eller vokalkombinationer i navnes slutning fortsat kan opretholdes som kønsspecificerende faktor. Afdelingen finder, at den modernisering, der hermed lægges op til, vil fjerne mange af de hidtidige problemer i forbindelse med folks ønsker om at skifte fornavn. Transseksuelles status er i den forbindelse ikke en sproglig problemstilling, idet der netop er tale om personer, som mentalt eller fysisk skifter køn. Kønsneutrale fornavne vil imidlertid gøre det lettere for disse personer at leve et dagligliv som transseksuelle.

Fremgangsmåden i navnesager, lovudkastets § 16, samt adresseringsnavn, lovudkastets § 30, stk. 3

Lovforslaget indebærer en forenkling af, hvilke offentlige myndighedsinstanser der behandler navnesager, herunder klagesager. Dette er – sammen med den gradvise afskaffelse af begrebet adresseringsnavn – en meget positiv ting set ud fra afdelingens synspunkt og ud fra vores erfaringer fra talrige forespørgsler fra private borgere. Med moderne it-teknologi er spørgsmålet om, hvilken konkret myndighed – *in casu* ministerialbogsførerne på kirkekontorene i den kongerigske del af Danmark –, der behandler navnesager som førsteinstans af mindre betydning.

2. Kritiske bemærkninger til forslaget.

Rækkefølgen i loven og begrebet "navn"

Ud fra en sprogligt logisk synsvinkel, ville den naturlige rækkefølge i loven have været: fornavne – mellemnavne – efternavne. Den omvendte rækkefølge i lovudkastet skyldes vel alene, at den første danske navnelov fra 1904 kun regulerede efternavnene, og at der siden er bygget videre på denne lov ved tilføjelse af nye paragraffer om de øvrige personnavnekategorier.

Selvom det ikke er en let opgave, ville loven vinde ved en mere entydig afgrænsning af, hvad loven forstår ved et "navn". Eksempelvis hedder det i ordlyden af lovudkastets § 26 "Den, der uberettiget benytter et navn, straffes med bøde." Det bør fremgå explicit af lovteksten, hvilken type navn der tænkes på.

Kunstnernavne, firmanavne, foreningsnavn mv., lovudkastets § 6, stk. 2-3

Det kan efter afdelingens opfattelse diskuteres, om det er hensigtsmæssigt at videreføre den hidtidige liste over – samt heraf følgende beskyttelse af – informelle navne som kunstnernavne samt kommercielle navne på firmaer, ordmærker (i daglig tale også kaldet varemærker) m.v. i en lov om personnavne. Fornavne og efternavne kan ganske rigtigt let komme til at kollidere

med disse navnegrupper, da navngivning af firmaer, produkter, kunstnere meget ofte tager udgangspunkt i eksisterende for- eller efternavne. Dertil kommer, at der meget let vil kunne ske sammenfald ad tilfældighedens vej, fx *Kim* som oprindeligt engelsk (kæle)navn, *Kim* som koreansk for- og efternavn samt *Kim*'s som varemærke for en chipsproducent.

Ønsket om at undgå kollision mellem disse navnegrupper bør kunne rummes inden for rammerne af en sprogligt-kulturel vurdering af navnets egnethed: I behandlingen af en ansøgning om efternavnet *Titan* bør det således indgå i overvejelserne, om elevatorfabrikatet *Titan* er en hindring for at navnet kan fungere som efternavn, på linje med vurderingen af forvekslingsmuligheder med eksisterende efternavne som *Titanis* m.v.

Pointen er, at et givet for- eller efternavn ikke automatisk bør kunne krænke brugen af samme navn/ord/bogstavkombination i en anden sammenhæng. Det er endvidere spørgsmålet, om det er hensigtsmæssigt at skulle sondre mellem kunstnernavne, ordmærker m.v., som er anmeldt efter § 6, stk. 2, og tilsvarende kunstnernavne, ordmærker m.v., der ikke er anmeldt. Det kunne medføre, at *Supermand* og *Fedtmule* var beskyttet, mens *Skipper Skræk* og *Flintstone* frit kunne tages.

Beskyttelse af kommercielle navne: kunstnernavne, pseudonymer, ordmærker og firmanavne, der er oprindelige for-/efternavne, bør i stedet rummes inden for anden lovgivning, hvor det vurderes, om der bør være en beskyttelse mod en ikke-kommerciel brug af navnene. Medvirkende til afdelingens holdning på dette punkt er en overordnet opfattelse af, at navne i bred forstand er en aktiv del af sproget, og at det ikke bør være muligt at tage patent på eller forbyde brugen af dele af det fælles sprog.

Ad hoc-godkendelse af fornavne

I Kirkeministeriets forvaltning af navneloven fra 1981 kan imødekommelse af ansøgninger om nye (ikke tidligere kendte) fornavne (eller specielle stavemåder heraf) ske ubetinget med efterfølgende optagelse på listerne over godkendte drenge- og pigenavne. Alternativt kan navnene godkendes "efter omstændighederne", hvor godkendelsen kun gælder det enkeltstående tilfælde. Reglerne fremgår af Kirkeministeriets cirkulære af 1. marts 1982 kap. 2, stk. 2, pkt. 8, hvorefter et meget specielt fornavn kan godkendes, hvis ansøgerens forælder, bedste- eller oldeforælder af samme køn bærer eller har båret navnet. Disse ad hoc-godkendelser kan sidestilles med de tilfælde (reguleret i cirkulærets kap. 2, stk. 2, pkt. 9), hvor folk med baggrund i et fremmed statsborgerskab på tro og love frit kan give børnene navne i overensstemmelse med deres hjemlands kultur.

Det er afdelingens klare opfattelse, at mange fornavnesager lettest kan godkendes på denne måde – altså med godkendelse fra sag til sag. Derved kan man bl.a. imødekomme voksne, myndige personers ønske om at tage et fornavn, som kunne skønnes at være uegnet som fornavn til mindreårige. Det gælder eksempelvis i mange af de ca. 700 numerologisk motiverede sager, som afdelingen årligt behandler for Kirkeministeriet.

Efter de foreslåede nye regler vil det kun være muligt enten at afslå en ansøgning om et nyt fornavn eller at godkende det ubetinget. Dette må i forhold til gældende praksis lægge op til en stramning, eftersom ubetinget godkendte og dermed frittilegnelige fornavne vil være en del af dansk almensprog og dermed skulle følge de regler og intentioner, som er nedlagt i Lov om dansk retskrivning (Lov nr. 332 af 14.5.1997). Der bør inden for de skitserede regler i lovforslaget kunne formuleres lempelser, der gør det (endnu) lettere for voksne, myndige personer at skifte navn, også til navn med retskrivningsfremmed stavemåde, hvis det vel at mærke ikke indlemmes i almensproget, men forbeholdes som et unikt tilfælde for den pågældende enkelte ansøger. Der bør for navne godkendt i medfør af § 14 stk. 3 som minimum

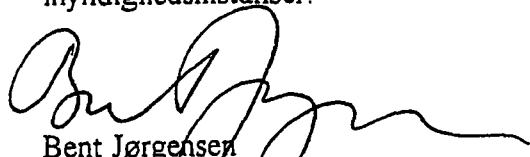
gælde samme krav om almen udbredelse (mindst 25 navnebærere) som anført i bemærkningerne til § 14 stk. 2.

Konklusion

Med de kommentarer af positiv art og forslag til forbedringer, der fremgår under punkt 2) ovenfor, kan Afdeling for Navneforskning varmt anbefale den i lovbetænkningen foreslåede ændring af den danske navnelovgivning, der indebærer en tilnærmelse til retstilstanden i vore nabolande, samt afspejler de kulturelle og familiesociale udviklinger, der har fundet sted eller er accentueret siden vedtagelsen af navneloven i 1981. Omkring spørgsmålet om gebyr, der ikke var en oprindelig del i den gældende navnelovgivning, finder afdelingen ikke at kunne fremkomme med fagligt begrundede synspunkter. Dog må det anses for mest rimeligt at sidestille alle typer navnesager, så der enten ikke opkræves gebyr, eller der opkræves ens gebyr for alle navneændringer (d.v.s. med undtagelse af navngivning af nyfødte eller adopterede børn).

Et centralt forhold i den eksisterende lov og lovudkastet er mulighederne for at tage for- og efternavne, som man ikke har direkte adgang til, eller som ikke kendes i forvejen. De foreslåede regler for nydannede efternavne er stort set en videreførelse af gældende ret. Uanset udformningen af bestemmelserne og evt. stræben hen imod ensretning af ordlyden af reglerne for for- og efternavne ligger der for den sagsbehandlende myndighed en opgave i at afklare, om et navn kan karakteriseres som et for- respektive efternavn, og om dette navn ud fra en konkret sproglig og kulturel vurdering kan siges at være egnet/uegnet eller passende/upassende til at blive brugt her i landet.

Baseret på afdelingens gode erfaringer med at yde konsulentbistand i forbindelse med behandlingen af (især) fornavnesager efter den nugældende navnelov, er det meget væsentligt at sikre, at der også med den nye lov er den fornødne faglige ekspertise er til stede, og at den udnyttes i alle instanser af sagsbehandlingen med henblik på en ensartet godkendelsesprocedure. På dette punkt har administrationen af den danske navnelov vist sig mere velfungerende end det efter vores erfaring har været tilfældet i vore nabolande Norge og Sverige. Dette gælder såvel den generelle inddragelse af sproglig ekspertise i sagsbehandlingen som problemer med, at "ens" navnesager får forskelligt udfald, fordi de er blevet behandlet ved forskellige myndighedsinstanser.

Bent Jørgensen
afdelingsleder, dr. phil.
Afdeling for Navneforskning
Nordisk Forskningsinstitut

L.V.S. Navnelovsagen

Samfundet for dansk genealogi og Personalthistorie
Hans H. Worsøe, Tækkerlokke 34A, DK 6200 Aabenraa

Justitsministeriet,
Lovafdelingen, Lovkontoret,
Slotsholmsgade 10,
1216 København K.

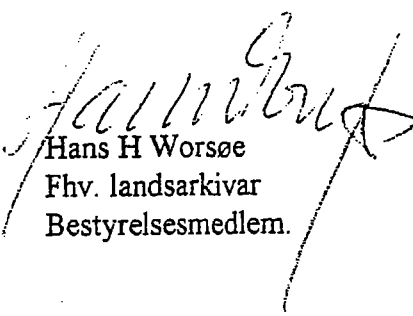
Jmt. Mdt.
30 AUG. 2004

Aabenraa den 28. august 2004

Sagssnr 2004-775-0010
Lovteknikkontorets skrivelse af 5. juli 2203
Høring vedr. Navnelovsudvalgets betænkning 1446/2004.

Ved ovennævnte skrivelse har Justitsministeriet anmodet Samfundet for dansk genealogi og Personalthistorie om en udtalelse inden 1. sept. 2004.
Efter at sagen har været forelagt bestyrelsen til udtalelse har undertegnede efter bemyndigelse fra formanden udarbejdet medfølgende høringssvar.

Med venlig hilsen

Hans H Worsøe
Fhv. landsarkivar
Bestyrelsesmedlem.

Udtalelse om betænkning nr. 1446/2004 afgivet af Justitsministeriets Navnelovsudvalg.

Samfundet for dansk genealogi og Personhistorie har med Justitsministeriets Lovafdelings skrivelse af 5. juli 2004 – sagsnr. 2004-775-0010 – modtaget Navnelovsudvalgets betænkning med anmodning om at afgive en udtalelse. Efter at bestyrelsen har haft mulighed for at gøre sig bekendt med forslaget, skal Samfundet for dansk genealogi og Personhistorie udtale følgende :

Indledningsvis skal det bemærkes, at på baggrund af de erfaringer, der er gjort med indførelsen af friere adgang til at antage et andet efternavn efter vedtagelsen af navneloven af 1980, såsom øget interesse for slægtshistorie og forståelse for, at slægten også omfatter kvindelinjerne, kan vi tilslutte os hovedprincippet om yderligere lempelser. Som bestyrelse for en organisation, hvis formål er at tilgodese slægtsforskere og andre, der beskæftiger sig med genealogiske problemer og enkeltpersoners afstammingsforhold samt disses sociale og geografiske sammenhænge, er det os bekendt, at flertallet af slægtsforskere føler, at der består en nær sammenhæng mellem efternavn/ slægtsnavn og afstammings- eller tilknytningsforholdet, uanset hvor mange personer, der måtte bære et bestemt navn. Heraf følger hos disse en udpræget betænkelighed ved, at der lægges et statistisk beregning til grundlag for beskyttelse af navne. Mange vil også være af den opfattelse, at der fortsat bør opretholdes en sondring mellem efternavn erhvervet ved fødsel og ved ægteskab, så sidstnævnte ikke kan videregives til "uvedkommende" som f. eks. ny ægtefælles børn (jvf. beskyttelsen i henhold til 1980-loven § 4). På den anden side er vi også klar over, at det ikke er tidssvarende, hvis partnerne og børn, som er sammen i et ægteskab eller samlivsforhold, ikke alle kan få tilladelse til at bære samme efternavn .

Selvom ordet "matronym" (moders navn med efterhængt -søn eller -datter) ikke direkte anvendes i teksten, går forslaget ind for anvendelse af sådanne navne. Vi føler os i den forbindelse foranlediget til at gøre opmærksom på, at de i modsætning til patronymerne (faders navn med efterhængt -søn eller datter) ikke har bred hjemmel i dansk navneskik, hvilket må have en vis vægt over for de anførte hensyn til ligestilling.

Det er bestyrelsens opfattelse, at gennemførelsen af en ny navnelov bør ses i sammenhæng med andre reformer og tjene til en forenkling af borgernes kommunikation med myndighederne. Vi vil derfor henlede opmærksomheden på, om man burde overveje at kombinere den med overførelsen af hele området fra Kirkeministeriet til Justitsministeriet og på længere sigt gennemførelsen af civil personregistrering, jvf. kommentarerne til § 2 stk 2 nedenfor.

Da vi anser efternavne/slægtsnavne problematikken, som værende central for vor organisations interesser, har vi valgt at koncentrere vore kommentarer om dette område. Det skal tilføjes, at vi almindeligvis ikke kommenterer paragraffer, der svarer til hidtidig lovgivning, eller hvor vi kan tilslutte os. Vi har følgende kommentarer:

§1: Efternavn ved fødslen, stk 2 : Anvendelse af matronym ved manglende navngivning. Selvom dette formentlig kun vil blive aktuelt i ganske få tilfælde, vil vi gerne pege på det forhold, at navngivning på denne vis kan medføre diskriminering af børn født uden for ægteskab med efterfølgende mobning af bæreren.

§2. Det foreslås, at efternavne, der bæres af mere end 1000 personer ikke skal være beskyttede. Som anført ovenfor hersker der både hos mange slægtsforskere i almindelighed og hos en del af bestyrelsens medlemmer den opfattelse, at det ikke er rimeligt at lægge statistik til grund for navnebeskyttelse med den konsekvens, at man frit vil kunne tage et efternavn, som man ingen

tilknytning har til, også selvom dette bæres af mange tusinde. Alle disse mange mennesker har takket være den hidtidige navneloves beskyttelsesbestemmelser haft en, om end nok så svag, personlig tilknytning til navnet, som er en væsentlig del af deres personlighed og deres slægtsidentitet. Hvis man har båret et patronym, som f.eks. Andersen, er det henvisning til, at der tidligere i slægten har været en person ved navn Anders, og så fremdeles.

Hvis det statistiske princip opgives, må konsekvensen blive, at patronymer ligestilles med andre efternavne således, at de kun frigives, hvis første led svarer til kravene i § 4 med en tilføjelse. Man bør således kun kunne tage navnet Andersen, hvis der blandt forfædrene i de foregående 4 generationer har været en Anders. Tilsvarende bør topografiske tilnavne, som f. eks. Nørregård, Vestergård etc kun frigives til personer, der kan påvise en tilknytning til en af vedkommende lokaliteter (jvf. omtalen i §4).

Stk 2. Vi kan fuldt ud tilslutte os, at kontrollen med forbeholdte navne etc. overføres fra Kirkeministeriet til Justitsministeriet, men anbefaler, at man under henvisning til den forestående strukturreform tager skridtet fuldt ud og overdrager alle formaliteter vedr. navneændringer til Justitsministeriet, gerne som forberedelse til overgangen til civil personregistrering i hele landet, idet den nuværende forskelsbehandling mellem folk, der bor/ er født i Sønderjylland og i den øvrige del af landet efterhånden vil give langt flere og mere komplicerede vanskeligheder også i forbindelse med navneændringer, end det allerede er tilfældet.

§3: Beskyttede navne : jvf. de ovenfor anførte synspunkter, hvorefter det i følge mange slægtsforskeres opfattelse ikke er rimeligt, at statistiske forhold bør være afgørende eller at beskyttelsen af efternavne er tilstrækkeligt omfattende til at værne om en persons/slægts identitet.

§4. Hvis man ønsker at imødekomme de ovenfor anførte betænkeligheder, kunne det ske ved til 2) at tilføje ” samt et lokalitetsnavn, som en af disse personer har haft tilknytning til”.

Vi ser med glæde, at kredsene er udvidet fra 1980-lovens oldeforældre til tipoldeforældre, hvilket er ganske naturligt, da der ind i mellem er gået en generation, og bibeholdelsen af oldeforældrene som ældste led derfor i realiteten ville være en indskrænkelse af mulighederne. For at undgå kommende revisioner til tiptipoldeforældre etc. kan det anbefales, at man finder en formulering, der kan blive stående, f. eks. ved at erstatte henvisningerne til generationerne med henvisning til ”en person navngivet efter indførelsen af faste efternavne i Danmark ”, således som det skete, da forordningen af 30. maj 1828 blev indskærpet ved Kultusministeriets bestemmelse af 6. august 1856.

3) Bestemmelserne her åbner en uheldig mulighed for, at mellemnavne kan antages som en genvej til antagelse af et efternavn, vedkommende eller ikke kunne antage

4) Et navn erhvervet ved et tidligere ægteskab/samlivsforhold kunne efter den hidtidige lovgivning ikke frit videregives. Vi vil gerne anbefale, at man genovervejer balancen mellem beskyttelse af et slægtsnavn og den enkelte families tarv.

§7 .1) Medens vi fuldt ud kan tilslutte os genindførelsen af egentlige patronymer og gerne ser den udvidet med muligheden for at antage et -sen navn dannet af en af foregående fire generationers mandlige forfædres fornavne, således at man kan tage navneforandring til Andersen, hvis en af forfædrene indenfor den tidsmæssigt fastsatte ramme har båret navnet Anders - og kun da., kan der som nævnt ovenfor anføres argumenter mod anvendelse af matronymer, som bør overvejes overfor ligestillingsargumentet. Hvis muligheden for anvendelse af matronym kun ønskes bibeholdt af hensyn til herboende færing og islændinge, kan det nævnes særskilt, hvis man da ikke skønner, at -son og -dottir falder ind under 2)

§8: Dobbelt efternavn. Efter dansk navneskik vil rækkefølgen af dobbelte efternavne, når det ene af disse er patronym, altid være patronym først slægtsnavn sidst, f. eks. Christen Thomesen Sehested. Efter vor opfattelse er det væsentligt at få denne hidtidige faste rækkefølge fastlagt i teksten for at undgå brud med traditionen og dermed – bl.a. på grund af uvidenhed – risikere navngivning med efternavn først og patronym sidst.

§11. Det er glædeligt, at der nu gives faste regler for anvendelse af mellemnavne, så denne gråzone bliver reguleret. Reglerne om mellemnavne bør naturligvis følge reglerne om antagelse af efternavne, således at de ikke kan benyttes som genvej til at antage et ellers spærret navn, jvf. vore bemærkninger til §4 3). Heraf følger, at hvis der tages hensyn til de øvrige ovenfor anførte bemærkninger, vil disse hensyn også skulle gennemføres i denne paragraf.

Kapitel 4. Vi forstår, at det er bevidst, at udvalget ikke har villet sætte den nye navnelovs bestemmelser i forbindelse med strukturreformen og de deraf følgende ændringer, men dette forhindrer ikke, at de myndigheder, der skal behandle forslaget videre gang, kan implementere det i den kommende lovgivning. For at undgå forvirring og nye ændringer, der kan være vanskelige for almindelige borgere at holde sig ajour med, samt for at opnå regelsanering, vil vi derfor henstille til nærmere overvejelse, om det ikke ville være rimeligt at foretage en samordning med kommende ny lovgivning på det personrelaterede område.

Hvis vi kort skal resumere de anførte hovedsynspunkter, er det følgende :

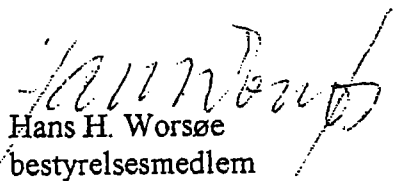
Et statistisk grundlag for udvælgelse af navne, der skal beskyttes/frigives forekommer ikke relevant set i slægtshistorisk sammenhæng.

Ved en evt indførelse af matronymer bør balancen mellem tradition og ligestillingsønsker genovervejes, hvorimod patronymer forekommer uproblematisk.

Videregivelse af giftenavn er i forhold til gældende lov en svækkelse af navnets betydning for personlig og slægtsmæssig identitetsforståelse, men kan i visse tilfælde være ønskelig af hensyn til navnefællesskab i en familiegruppe.

Navneloven er ikke et enkeltstående fænomen, men en del af et større lovkompleks som led i samfundets igangværende omstrukturering.

På vegne af Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie
e. b.

Hans H. Worsøe
bestyrelsesmedlem

U.V.S. på lege

DANSK SPROGNÆVN

Jmt. Mdt.

10 SEP. 2004

Justitsministeriet
Lovafdelingen, Lovteknikkontoret
att. Lene Aagaard
Slotsholmsgade 10
1216 Kbh. K.

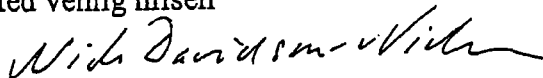
9. september 2004

Udtalelse om navneudvalgets betænkning

Dansk Sprognævn finder det generelt hensigtsmæssigt at personnavne bliver skrevet på en sådan måde at de kan læses og udtales uden for stort besvær. Dette er fx ikke tilfældet ved navne med meget tunge konsonantophobninger – især i begyndelsen af navnet – eller som udelukkende består af vokaler.

Ved sit arbejdsudvalgsmøde 3.9.2004 besluttede Sprognævnet at der måtte kunne vælges en retskrivningsfremmed stavemåde i enkeltstående tilfælde, men kun hvis navnet ikke føres automatisk ind på listen over godkendte navne og dermed frit kan bruges af andre. Vi mener med andre ord at der måtte kunne tages stilling fra gang til gang når en person ønsker at tage et retskrivningsfremmed navn.

Med venlig hilsen

Niels Davidsen-Nielsen
formand, professor, dr. phil.

Jmt. Mdt.
- 2 SEP. 2004

Til Justitsministeriet
Lovafdelingen, Lovteknikkontoret
att. Lene Aagaard
Slotsholmsgade 10
1216 København K

1. september 2004

Høringssvar i forbindelse med Betænkning nr. 1446/2004 om en ny dansk
personnavnelov

Ministeriet har i brev af 6. juli d.å. anmodet Det Danske Sprog- og Litteraturselskab om en udtalelse i forbindelse med Betænkning nr. 1449/2004 om personnavne (JM Sagsnr. 2004-775-0010, Dok LAS 20711).

Selskabet kan tilslutte sig betænkningens forslag til en ny dansk navnelov. Tilslutningen sker på følgende baggrund:

- Betænkningen er afgivet af et enigt udvalg
- Udvalget har den opfattelse at en persons navn i første række er et privat anliggende og kun i anden række er et spørgsmål som samfundet har en interesse i at regulere
- Selskabet ser udvalgets betænkning som liggende i forlængelse af den individualisering og selvscenesættelse som vores tid er præget af. Slægtfølelsen er på tilbagetog, og den enkeltes lyst og trang til at skabe sin egen identitet er markant. Denne udvikling anser Selskabet for irreversibel.

På denne baggrund mener Selskabet at de fleste af de forenklinger af de eksisterende regler som betænkningen lægger op til, er i overensstemmelse med den daglige navnebrug og med de ønsker om personlig frihed på personnavneområdet som kan konstateres i den offentlige debat.

Blandt de positive ting i lovbetænkningen vil vi især fremhæve:

Lovudkastets § 2 Ikke beskyttede efternavne.

Selv om personnavne indtager en særstilling i det dansk ordforråd – navne er fx ikke medtaget i Selskabets nye, store ordbog over det moderne danske sprog *Den Danske Ordbog* – udgør de dog sprogvidenskabeligt set en undergruppe af substantiverne, og navnestoffet kan ligesom det almindelige ordforråd optage låneord fra fremmede sprog og kulturer. Sådan har det været i hele det danske sprogsamfunds historie, og fornavnstoffet har altid været betragtet som fælleseje. På den baggrund er det en god idé at introducere frit antagelige efternavne. Om grænsen for beskyttelse af et efternavn skal være 1000, eller om et lavere antal er mere rimeligt, må den kommende praksis vise.

Lovudkastets § 5 Afskaffelse af giftenavne og samlevendes efternavne

Enhver dansk familie kommer i nær kontakt med skilsmisser og sammenbragte børn og bliver berørt af de navnemæssige problemer de nugældende regler medfører. De mange par der lever sammen uden at være gift, bør sidestilles med par der har valgt at gifte sig.

Lovudkastets § 7 Patronymnavne

Selskabet hilser det velkomment at færingers og islændinges manglende mulighed for at kunne navngive deres børn med *-son* eller *-dóttir* løses. Tilsvarende kan indvandrere fra andre kulturer efter dette forslag bibeholde deres patronymnavngivning.

Lovudkastets § 11 Mellempnavne

At efternavne af typen *Mørch* i kombinationen *Mørch Petersen* skal kunne tages som eneste efternavn, forekommer som en indlysende løsning på dette udbredte problem.

Lovudkastets § 13 Fornavne

Selskabet bifalder at det ifølge lovudkastet stadig er et princip at skelne mellem pige- og drengenavne i den danske navngivning. Lempelse af adgangen til at tage et kønsneutralt fornavn vil kunne løse problemer for transseksuelle.

Selskabet kan anbefale den ændring af navnelovgivningen som betænkningen foreslår. Vi betragter det som positivt at lovgivningen nærmer sig den norske og svenske lovgivning på området, og at den afspejler de seneste års kulturelle og familiemæssige udviklinger. Selskabet anser det dog for særdeles vigtigt at afklaringen af om et navn kan karakteriseres som et fornavn eller som et efternavn, og om et navn kan siges at være egnet eller passende som navn, ofres passende opmærksomhed.

Ebba Hjorth

P.u.v.

Ebba Hjorth

Ledende redaktør

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

L.V.S. navnelovsagen

Jmt.mdt.

24. AUG. 2002

Landsforeningen for Transvestitter og Transseksuelle
Web adresse: www.trans-danmark.dk

Justitsminister Lene Espersen
Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10,
1216 København K.

Høringsvar vedr. Navnelovsudvalgets betænkning nr. 1446.

Foreningen – trans-danmark.dk, Landsforeningen for Transvestitter og Transseksuelle – kan i det store og hele tilslutte sig Navnelovsudvalgets betænkning og det deri anførte lovudkast.

Dog har foreningen enkelte bemærkninger og ønsker.

1. Om fornavne.

Udvalget har som anført i navnelovsudvalgets lovudkast § 13 stk. 2, 2. pkt. foreslået, at (betænkningens side 221 og 248) "Justitsministeren kan fastsætte regler, der for transseksuelle personer gør undtagelse fra bestemmelsen i 1. pkt." – altså fra kravet om fornavnes kønskorrekthed.

Navnelovsudvalget har lagt vægt på, at Civilretsdirektoratet i februar 2002 i samråd med Sexologisk Klinik ved Rigshospitalet etablerede en forsøgsordning, hvorefter det var muligt for transseksuelle, der venter på en tilladelse til operation, samt for visse transseksuelle, der ikke kan eller vil opereres, at opnå tilladelse til at få et fornavn, der normalt kun gives til personer af det modsatte køn. I betænkningen anføres videre, at Civilretsdirektoratet har oplyst, at (betænkningens side 196) "det er direktoratets opfattelse, at ordningen ikke har givet anledning til praktiske problemer, at den i vidt omfang imødekommer det eksisterende behov for navneændringer for transseksuelle personer".

Foreningen deler ikke Civilretsdirektoratets opfattelse.

Det er derimod foreningens opfattelse, at ordningen er yderst bureaukratisk, og at der er adskillige, som på forhånd opgiver at søge fornavneskift efter forsøgsordningen.

Det, at Civilretsdirektoratet kræver en udtalelse fra Sexologisk Klinik, betyder,

- at potentielle ansøgere til fornavneskift skal henvises til Sexologisk Klinik af deres praktiserende læge,
- at Amtet, hvori de er bosiddende, skal afgive kautionserklæring til konsultationerne, samt
- at ansøgerne skal til flere konsultationer på Sexologisk Klinik, og dér redegøre detaljeret for hele deres liv, deres seksuelle orientering og erfaringer, om baggrunden for deres ønske om fornavneskift,
- alt for at Sexologisk Klinik kan vurdere, om de er transseksuelle, om deres ønske er dybtfølt og skønnes at være et vedvarende ønske, og om det vil betyde en forbedret livskvalitet for dem, og
- at ordningen tager alt for lang tid – især i det tilfælde, hvor ansøgningen forelægges for Retslægerådet.

Det er foreningens opfattelse, at Sexologisk Klinik

Formand for trans-danmark.dk og returadresse, hvis andet ikke er anført:

Karin Astrup, Karupvej 81, 7470 Karup formand@trans-danmark.dk

Bankforbindelse: Amagerbanken, Hvidovre afdeling. Reg.nr.: 5230 konto nr.: 151365-8

- er for tilbageholdende med at afgive en "positiv erklæring" til støtte for ønsket om fornavneskift,
- at de tilsyneladende nødtigt gør det, hvis ansøgeren ikke ønsker "kønsskifteoperation", og
- at Civilretsdirektoratet helt og holdent baserer deres afgørelse på udtalelsen fra Sexologisk Klinik.

Endvidere og væsentligst gør ordlyden i navnelovsudvalgets lovudkast § 13, stk. 2, 2. pkt. , at Justitsministeren alene kan fastsætte regler om undtagelse af fornavnes kønskorrekthed for transseksuelle.

Navnelovsudvalget anfører da også, at de er opmærksomme på, (**betænkningens side 197**) "*at sondringen mellem transvestitter og transseksuelle i praksis i særlige tilfælde kan give anledning til betydelig tvivl, også for den pågældende selv. Det gælder navnlig i forholdet mellem transseksuelle, der ikke ønsker en kønsskifteoperation, og transvestitter, der overvejende eller udelukkende klæder sig som personer af det modsatte køn*".

Det er videre foreningens opfattelse, at den foreslåede ordlyd i § 13, stk. 2, 2. pkt. bør flyttes til et nyt stk. 3, hvorved det vil få en mere tydelig placering og være lettere at henvise til.

Sammenfattende mener foreningen derfor, at teksten § 13, stk. 2, 2. pkt. i navnelovsudvalgets lovudkast bør flyttes og have følgende formulering:

"§ 13, stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler, der for transseksuelle og transvestitter gør undtagelse fra bestemmelsen i stk. 2."

Denne ændring vil betyde, at de personer om hvem, der kan være tvivl om, hvorvidt de er transseksuelle eller transvestitter, men som overvejende eller udelukkende klæder sig som personer af det modsatte køn, vil få mulighed for at få et fornavn, som er i overensstemmelse med det køn, som de ønsker at leve som.

Da Justitsministeren bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler, findes det ikke betænkeligt at lave denne udvidede adgang til fornavneskift, idet det i Justitsministerens regler nærmere kan beskrives, hvilke kriterier, der skal være opfyldt.

Foreningen finder videre, at der bør ske en kraftig forenkling af reglerne for fornavneskift og ser gerne, at Sexologisk Klinik ikke indblandes i disse ansøgninger.

I den forbindelse vil foreningen henlede opmærksomheden på de norske regler, som navnelovsudvalget har beskrevet i sin betænkning og fremhæve følgende (**betænkningens side 89**): "*Det er muligt for transseksuelle personer, der er i gang med en kønsskifteproces, at tage et kønskorrekt navn, uanset om kønsskiftet er afsluttet, hvis dog hormonbehandling er påbegyndt. Det samme gælder personer med "transgender identitet" (transpersoner), uanset om den pågældende er i gang med en kønsskifteproces. Også transvestitter antages at være omfattet af dette begreb. Der kræves ikke nogen særlig dokumentation for at ansøgeren er transseksuel eller transvestit. Det er således tilstrækkeligt, at den pågældende erklærer at være dette i forbindelse med ansøgningen. (Den fede fremhævnning er foreningens) Endvidere kan enhver tage et kønsneutralt fornavn*".

2. Om følgerne af transpersoners navneskift.

Foreningen foreslog over for navnelovsudvalget, at *"der skal være en lovbestemt ret til på grundlag af en navneændring til et fornavn, der betegner det modsatte køn, at få ændret alle legitimationspapirer, eksamensbeviser, svendebreve, kursusbeviser og andre papirer og dokumenter, som er relevante for den pågældendes virke såvel professionelt som i fritiden i overensstemmelse med det nye navn"*.

Dette afviste navnelovsudvalget med begrundelsen (betænkningens side 194): *"Da dette ønske vedrører spørgsmål, der ikke er reguleret i navneloven, har navnelovsudvalget dog ikke fundet at burde tage stilling hertil"*.

Foreningen finder, at der er et stort behov for at sikre, at personer, der har skiftet til et kønsbestemt navn – fornavn og/eller efternavn, har et behov for at få ændret de nævne dokumenter.

Imidlertid kan foreningen tilslutte sig, at dette forhold ikke hører hjemme i navneloven. I stedet burde det være at finde i en særlig lov for transpersoners forhold. Der findes imidlertid ikke en sådan lov, og p.t. er der ikke taget skridt til lave en sådan.

Foreningen foreslår derfor, at der i navnelovsudvalgets navnelovsforslag § 13 indføres et nyt stk. 4 med følgende ordlyd:

"§ 13, stk. 4. Justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om i hvilket omfang personer, der jf. stk. 3 har fået tilladelse til at gøre undtagelse fra stk. 2, skal have krav på at få ændret relevante legitimationspapirer, dokumenter m.v."

På denne måde er det som ønsket af navnelovsudvalget ikke medtaget i loven, men alligevel give de berørte personer sikkerhed for at kunne få ændret de relevante legitimationspapirer, dokumenter m.v..

3. Om regler fastsat af Justitsministeren i medfør af foreningens forslag til den ny navnelovs § 13, stk. 3 og 4.

Som navnelovsudvalget har anført i sin betænkning giver § 13 stk. 2, 1. pkt. (foreningens § 13, stk. 3), så vil der blive (betænkningens side 197) *"en ganske vid adgang for Justitsministeren til at fastsætte regler om transseksuelles og transvestitters navneforhold i lyset af de til enhver tid eksisterende forhold. Der vil i den forbindelse bl.a. kunne fastsættes regler om, hvilket krav til dokumentation der bør stilles for at være omfattet af de særlige regler om transseksuelle, herunder om der fortsat bør stilles krav om en udtalelse fra Sexologisk Klinik og evt. Retslægerådet, eller om det bør være tilstrækkeligt med en erklæring fra ansøgeren."*

Og med foreningens forslag til stk. 4 vil Justitsministerens tilsvarende få en ganske vid adgang til at fastsætte regler for, hvorledes offentlige myndigheder, skoler, gymnasier, universiteter, virksomheder, private arbejdsgivere m.fl. skal have pligt til at udstede nye legitimationspapirer til personer, der har fået tilladelse til navneskift jf. foreningens forslag til § 13, stk. 3, således at eksamensbeviser, svendebreve, kursusbeviser og andre papirer og dokumenter, som er relevante for de pågældendes virke såvel arbejdsmæssigt som i fritiden, er i overensstemmelse med de pågældendes nye navn.

Foreningen anmoder derfor Justitsministeren om at blive taget med på råd ved udformning af disse regler.

Med venlig hilsen

Karin Astrup
Karin Astrup

Et barn To forældre

- en forening til støtte for børn og forældre

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10,
1216 København K

Lortekilde

Jmt. Mdt.

2 SEP. 2004

Roskilde, den 31.8.2004

Vedr. sagsnr. 2004-775-0010, ny navnelov

Foreningens holdning er den, at lovudkastet ikke giver anledning til bemærkninger, men kan tiltrædes.

Foreningens formål er særligt at virke for at børn, når forældrene ikke mere lever sammen, bevarer kontakt til begge forældre.

Af særlig interesse er derfor lovudkastets § 23 om høring af den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden. Den deri fastsatte høringspligt samt bemærkningerne dertil, kan tiltrædes.

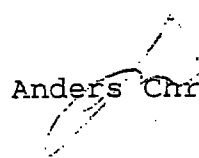
Myndighedssystemet. Udkastet lyder på Ministerialbogsføreren - sognepræsten i Folkekirken. Det er en fremmed opgave i forhold til hvad sognepræsten ellers laver og kan måske vække anstød og mistanke om forskelsbehandling hos andre trosretninger.

Folkeregisteret var mere egnet og ligger mere i tråd med tanker bag den nye kommunereform - alle henvendelser skal gå til et sted. Folkeregisteret ville desuden have den juridiske afdeling i kommunen at trække på.

Det ville overflødiggøre statsamterne. Det harmonerer med at disse skal nedlægges med udgangen af 2006.

Andeninstansen ville så være Civilretsdirektoratet.

Med venlig hilsen

 Anders Chr. Jensen, generalsekretær

Navnelovsager

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.

- 7 SEP. 2004

and/BTC

Navnelovsudvalgets betænkning - ministeriets sagsnr. 2004-775-0010.

Justitsministeriet har i brev af 5. juli 2004 anmodet Foreningen af Statsamtmænd om en udtalelse om betænkning nr. 1446/2004 om personnavne, der er afgivet af Justitsministeriets Navnelovsudvalg.

Foreningen skal i den anledning og efter drøftelse på foreningens møde den 1. september 2004 fremkomme med følgende udtalelse:

Efternavne.

Med udvalgets forslag afskaffes reglerne om navnehævd. Dette må bl.a. ses i sammenhæng med forslaget om, at det i videre omfang bliver muligt at tage et mellemnavn som efternavn. Størstedelen af statsamternes sager om erhvervelse af efternavne på hævdsgrundlag vedrører mellemnavne, der i praksis anvendes som efternavne. Når det ikke skal godtgøres, at der foreligger navnehævd, vil behandlingen af disse sager således blive væsentligt forenklet.

Det må anses for hensigtsmæssigt at gå væk fra betegnelsen "forbeholdt efternavn" og erstatte det med betegnelsen "beskyttet efternavn" for de efternavne, som ikke kan tages uden særlig tilknytning.

STATSAMTET FYN
ODENSE SLOT
INDG. A, 1. SAL
NØRREGADE 36-38
5000 ODENSE C

Dato: 06-09-04
JOURNAL NR.: 2004-220/5
SAGSBEHANDLER: nw/la
DIREKTE TELEFON: 36961022

TELEFON: 66 11 90 00
FAX: 65 91 24 00
CVR-NR. 35-06-75-15
GIRO: 839-7902
FYN@STATSAMT.DK

ÅBNINGSTID:
MANDAG - ONSDAG: 10-15
TORSDAG: 10-17
FREDAG: 10-13

TELEFONTID:
MANDAG - ONSDAG: 10-14
TORSDAG: 12-17
FREDAG: 10-13

Mellemlnavne.

Foreningen kan anbefale, at der fremsættes forslag, der betyder, at den gældende ordning med de såkaldte "adresseringsmellemlnavne" afskaffes.

Efter de nugældende regler er det i medfør af CPR-lovgivningen muligt at få en ægtefælles mellemlnavn registreret som et adresseringsmellemlnavn i CPR. Problemet herved er imidlertid, at borgerne ofte misforstår registreringen og tror, at de "hedder" disse navne og ikke kun har fået registreret en navnebrug. Forståelsesproblemerne giver statsamterne og mange andre offentlige myndigheder en række problemer, som nu vil falde væk.

Bortfaldet af ordningen med adresseringsmellemlnavne har sammenhæng med forslaget om, at man skal kunne tage et mellemlnavn, som ens ægtefælle bærer.

Administration.

Foreningen har noteret sig udvalgets overvejelser om statsamternes rolle i forbindelse med navnesager, herunder at udvalget mener, at statsamterne fortsat vil være velegnede til at varetage opgaven med at behandle de mere vanskelige og krævende navnesager. Efter gennemførelse af strukturreformen vil de kommende statskontorer kunne varetage opgaven.

I betænkningen er udgangspunktet, at borgerne kun skal henvende sig ét sted i forbindelse med navneændring og således ikke sætte sig ind i, hvilken myndighed der skal træffe afgørelse om ansøgningen, inden denne indsendes.

Det foreslås således, at den enkelte ministerialbogsfører skal modtage enhver ansøgning. Ministerialbogsføreren forventes så selv at kunne behandle langt de fleste, men vil efter nærmere fastsatte kriterier skulle videresende de "vanskelige" til statsamtet.

Problemet er imidlertid, at der på landsplan er over 1300 ministerialbogsførere, der nu på en helt anden måde end tidligere skal sætte sig ind i den nye navnelovgivning og visitere nogle af sagerne videre til statsamterne.

Dette vil ud over lokale administrative problemer kunne give statsamterne et stort arbejdspress i form af ministerialbogsførernes henvendelser om de mange tvivls spørgsmål, der vil opstå. Alene læsningen af lovforslagets

indviklede § 16 vil formentlig kunne give en ministerialbogsfører anledning til at konsultere statsamtet.

Dertil kommer bestemmelsen i lovforslagets § 17, der foreskriver en generel vejledningspligt for statsamtterne. Vejledningspligten omfatter alle spørgsmål, der er reguleret i loven, uanset om der verserer sag i statsamtet, og også borgerne kan henvende sig for at få vejledning.

Nævnes skal også lovforslagets § 23 om høring af den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, i det tilfælde, hvor barnet, der skal have andet navn, bærer den pågældendes mellemnavn eller efternavn. Reglen er tilsyneladende nødvendig af hensyn til Den Europæiske Menneskeretskonvention, men bestemmelsen vil kunne give statsamtterne og ministerialbogsførerne administrative vanskeligheder og i visse tilfælde forlænge sagsbehandlingstiden. Vi kommer nu tilbage til den administrative praksis, vi havde tidligere, men som blev ophævet af Justitsministeriet i 1974.

Hertil kommer, at sagerne kan rumme væsentlige forvaltningsretlige problemstillinger samt skønsmæssige vurderinger, som bedst behandles i et juridisk/administrativt miljø.

Derfor bør sagerne efter foreningens opfattelse i videre omfang end foreslået i § 16 henlægges til statsamtterne.

I det hele taget finder Foreningen af statsamtmand, at navneloven efter en gennemførelse af de i udkastet foreslåede ændringer bliver så kompleks, at der må stilles spørgsmålstejn ved, om det er administrativt hensigtsmæssigt, at forvaltningen af dette lovområde (bortset fra i de sønderjyske landsdele) primært skal være henlagt til de over 1300 ministerialbogsførere.

Såfremt kompetencen i navnesager i øvrigt måtte ønskes fordelt mellem ministerialbogsførere (personregisterførere) og statsamtter efter den i lovudkastets § 16 indeholdte model, skal det i øvrigt bemærkes, at den komplicerede bestemmelse vil kunne forenkles væsentligt. Dette vil kunne ske ved i stk. 2 at indsætte en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte, hvilke sager der skal behandles af statsamtet. Stk. 3 og 4 vil herefter kunne udgå.

Med hensyn til de økonomisk-administrative konsekvenser af en gennemførelse af udvalgets forslag er det foreningens umiddelbare vurdering, at liberaliseringen af området og overførslen af sager til ministerialbogsførere og personregisterførere for statsamtternes vedkommende

fuldt ud vil blive opvejet af den omfattende vejledningsforpligtelse, jf. forslaget § 17, således at statsamternes samlede arbejdsbyrde i forbindelse med navnelovsområdet bliver mindst lige så stor som nu.

Det bemærkes videre, at sagerne om nydannede navne vil give anledning til meget hyppige træk på CPR-registeret, hvilket med de nugældende regler for afregning herfor vil medføre en merudgift.

Afslutning.

Lovteksten er ikke let tilgængelig med mange krydshenvisninger mellem de forskellige paragraffer. Det betyder, at det - i hvert fald i begyndelsen - bliver vanskeligt for statsamterne at yde vejledningen efter § 17 på ordentlig vis.

Såfremt lovforslaget gennemføres, foreslås det derfor, at Civilretsdirektoratet ud over bekendtgørelse og cirkulære udarbejder en let læselig og let forståelig vejledning, som i almindelig sprogbrug forklarer om mulighederne for navngivning og navneændring efter den nye navnelov.

En sådan vejledning vil utvivlsomt kunne være til stor nytte for borgerne, ligesom den vil kunne lette myndighederne i deres vejledningsforpligtelse.

Foreningen af statsamtmand har ikke i øvrigt bemærkninger til Navnelovsudvalgets betænkning.

Med venlig hilsen

Ninna Würtzen

Foreningen af Statsamtsjurister

Viborg den. 31. august 2004

Jmt. Mdt.

= 1 SEP. 2004

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Navnelovsudvalgets betænkning (Sagsnr. 2004-775-0010)

Justitsministeriet har ved brev af 05-07-04 bedt Foreningen af Statsamtsjurister om en udtalelse om ovennævnte betænkning.

1) Generelt.

Efter lovudkastet skal langt de fleste navnesager behandles af ministerialbogsførerne, og kun de vanskeligste sager skal afgøres i statsamterne.

I den anledning skal det understreges, at der findes en høj grad af navneretlig ekspertise og forvaltningsretlig tradition i de 15 statsamter i dag.

Vi mener, det vil være en yderst vanskelig og ressourcekrævende opgave for mere end 1300 ministerialbogsførere at opnå en ensartet praksis og administrere en så omfattende kompetence på navneområdet, som betænkningen lægger op til. Hertil kommer de forvaltningsretlige problemer, som kan være komplicerede at løse uden juridisk bistand.

De hidtidige erfaringer med overførslen af opgaver indenfor faderskabsområdet til ministerialbogsførerne, taler ikke for at overføre yderligere administrative opgaver dertil.

Vi er naturligvis opmærksomme på den generelle vejledningspligt for statsamterne i lovudkastets § 17, som vi gerne påtager os, men efter foreningens opfattelse vil borgerne være bedre tjent med at blive vejledt af de kvalificerede medarbejdere, der ligger inde med den største viden indenfor området, og ikke modtage oplysninger / vejledning på "anden hånd".

Hvis lovenudkastet vedtages i den nuværende form, er der efter foreningens opfattelse to mulige scenarier for sagernes behandling.

Enten kan der befrygtes, at den enkelte ministerialbogsfører har en så utilstrækkelig viden indenfor området, at ingen anmodninger giver anledning til tvivl, og at lovens regler derfor vil blive udvandet,

eller at statsamterne vil få særdeles mange henvendelser fra ministerialbogsførerne.

Desværre har vi erfaring for, at der ikke følger tilstrækkelige ressourcer med en sådan opgave til at løse den på forsvarlig vis. Dette skyldes formentlig bl.a., at vejledning ikke udmøntes i målbare afgørelser.

Desuden vil de sager statsamterne ifølge udkastet skal behandle typisk vil være af yderst vanskelig og tidskrævende karakter, således at en enkelt afgørelseskode pr. sag slet ikke vil afspejle omfanget af arbejde med den enkelte sag.

Endvidere vil det altid være mere kompliceret at vejlede om sager, hvor man ikke har den daglige rutine. →

2) Kompetencefordelingen mere konkret.

M.h.t. den fremtidige kompetencefordeling mellem statsamterne og ministerialbogsførerne anføres det i betænkningen (s. 254), at sagsbehandlingen hos ministerialbogsførerne skal holdes på et relativt begrænset niveau.

Dette synspunkt støtter vi fuldt ud, men vi finder, at en væsentlig del af de sagstyper, som foreslås behandlet af ministerialbogsførerne kræver en omfattende sagsbehandling og en skønsmæssig vurdering.

Eksempelvis kan nævnes sager, hvor der skal foretages en konkret vurdering af, om betingelserne i udkastets § 5 stk.2. vedrørende samliv er opfyldt.

Vi kan i den forbindelse pege på udkastets § 4 stk.1 nr. 4 (dog kun vedrørende samlevende), § 5 stk.2 og § 11 stk.1. nr. 5 (dog kun vedrørende samlevende) og nr. 8.)

Et andet eksempel er sager, hvor retten til navnet afhænger af et (tidligere) plejeforhold, jf. udkastets §§ 4 stk.1 nr. 5 og 11 stk.1 nr. 6

3) Bemærkninger til de enkelte paragraffer.

Kapitel 1 (Efternavne)

§ 4, stk. 1 nr. 5

Bør der tilføjes et nuværende eller tidligere ? jfr. betænkningens side 230

§ 4, stk. 1, nr. 7

Foreningen er betænkelig ved forslaget om at indføre mulighed for at opnå ret til et beskyttet efternavn på samtykkegrundlag.

Det fremgår af bemærkningerne, at bestemmelsen pålægger ansøgeren dels at fremkomme med den fornødne dokumentation for, at ansøger har kendskab til alle bærere af navnet og dels pålægger ansøgeren at indhente samtykke fra alle bærere af navnet. Endvidere skal statsamtet ikke bistå ansøgerne med at skaffe oplysninger fra CPR eller andre steder som dokumentation for, at der er eller ikke er andre bærere af navnet.

Uanset disse begrænsninger i myndighedernes pligter må det antages, at muligheden for at opnå et navn på samtykkegrundlag vil medføre meget administrativt besvær. Mange ansøgere vil ikke kunne føre det fornødne bevis for at have indhentet samtykke fra alle bærere af et bestemt navn, og det må forventes, at et afslag ikke umiddelbart vil blive accepteret. Det skyldes navnlig, at et afslag vil blive vanskeligt at begrunde ud fra en viden, som statsamtet har, men som ansøgeren ikke kan eller må få kendskab til.

Foreningen er opmærksom på udvalgets forslag om at indføre klare regler for at begrænse ansøgers ret til aktindsigt efter lovudkastets § 20, 2. pkt.. Vi finder uanset dette forslag, at det vil medføre vanskelige diskussioner med ansøgere, der har fået afslag på at opnå et navn på samtykkegrundlag med en begrundelse, der ikke har den fornødne klarhed for ansøgerne til at blive forstået og accepteret.

§ 5, stk. 2

Det bør vel præciseres men ikke nødvendigvis i loven, at der skal indgives ansøgning for barnet samtidig med forældrenes ansøgning, idet det ikke er tilstrækkeligt at afgive en hensigtserklæring om, at barnet skal have navnet senere.

Kapitel 2 (Mellemlavne)

§ 11, nr. 6

(som § 4, stk. 1 nr. 5)

Bør der tilføjes et nuværende eller tidligere? jfr. betænkningens side 245

Kapitel 4 (Kompetence og klageadgang)

§ 16, stk. 3 nr. 1

Der foreslås følgende formulering : efternavne efter § 4, stk. 1 nr. 6 og nr. 7 osv.

Det virker forvirrende at opremse § 4, § 6 og § 7 og så vende tilbage til § 4 igen.

Til § 20, 2. pkt.

Se ovenfor under bemærkningerne til § 4, stk. 1, nr. 7.

Endelig skal der foretages diverse øvrige konsekvensændringer af § 16, såfremt Statsamtsjuristforeningens ønske om at bevare en større del af kompetencen på navneområdet imødekommes.

Med venlig hilsen

M. E. Andersen

Retten i Korsør
Kriminalretten
Kirkepladsen 14,
4220 Korsør
Tlf. 58 36 09 99
Fax 58 36 09 98

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Jmt. Mdt.

18 AUG 2004

18. august 2004
J.nr. 85/2004

Deres j.nr. 2004-775-0010

BTC

I et brev af 5. juli 2004 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om betænkning nr. 1446/2004 om personnavne, der er afgivet af Justitsministeriets Navnelovsudvalg.

Foreningen har ikke bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen

Henrik Linde

Dommerfuldmægtigforeningen
Sekretær Henrik Gjørup

Akt.nr. 37

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.

08 JULI 2004

BTC

c/o Fogedretten i Århus
Kannikegade 16
8000 Århus C
Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 12 91 00
Dir. tlf. 86 12 59 11 - 7019
hg@dommerfm.dk

J.nr. 27/04

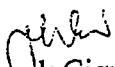
7. juli 2004

Vedr. j.nr. 2004-775-0010 - høring

Justitsministeriet har ved brev af 5. juli 2004 anmodet om en udtalelse om betænkning nr. 1446/2004 om personnavne.

I den anledning skal jeg meddele, at Dommerfuldmægtigforeningen ikke finder anledning til at udtale sig om betænkningen.

Med venlig hilsen

Henrik Gjørup

Advokatrådet

ADVOKAT

SAMFUNDET

Jmt. modt.

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 31-08-2004
J.NR.: 04-012402-04-1541
REF.: uwk

Høring over betænkning nr. 1446/2004 om personnavne

Justitsministeriet har ved brev af 5. juli 2004 anmodet Advokatrådet om bemærkninger til Navnelovsudvalgets betænkning.

Betænkningen har været forelagt Advokatrådets Privatretsudvalg, hvorefter bemærkes, at betænkningen ikke giver Advokatrådet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Steffen Pihlblad

DEN DANSKE PRÆSTEFORENING · Rosenvængets Hovedvej 19 · 2100 København Ø · www.praesteforening.dk
Telefon 35 26 05 55 · Fax 35 43 05 88 · Giro 649-6350 · e-post ddp@praesteforening.dk · Ekspeditionstid 10-15

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
2004

DERES REF.:

2004-775-0010

VOR REF.:

5303 LLH/sj

DATO:

31. august 2004

Udtalelse vedrørende betænkning nr. 1446/2004 om personnavne

Idet Den danske Præsteforening takker for anmodningen om en udtalelse om betænkning nr. 1446/2004 om personnavne, afgivet af Justitsministeriets Navnelovsudvalg, skal Præsteforeningen bemærke følgende:

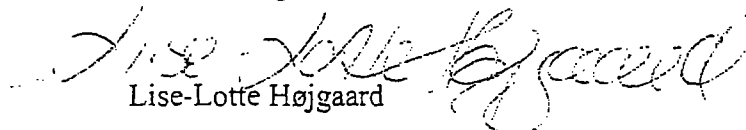
Foreningen har noteret sig udvalgets forslag om én indgang for borgeren i navnesager, hvorefter enhver ansøgning om navneændring indgives til ministerialbogsføreren eller personregisterføreren. Forudsat at en sådan bestemmelse vedtages, vil Præsteforeningen påse, at ændringen ikke medfører en for ministerialbogsførerne uacceptabel forøgelse af arbejdsbyrden. I den forbindelse har foreningen med tilfredshed bemærket sig bestemmelsen i lovudkastets § 16, stk. 4 samt bemærkningerne hertil.

Vedrørende Justitsministeriets offentliggørelse af navnelister efter udkastets § 14 og statsamternes vejledningspligt efter udkastets § 17 er det nødvendigt at understrege, at den fleksibilitet i sagsbehandlingen, som Kirkeministeriet hidtil har udvist ved godkendelse af navne med meget kort frist forud for dåb, forudsættes videreført, idet en sådan fleksibilitet er af afgørende betydning for udførelsen af præsters arbejde i forbindelse med dåb.

Præsteforeningen har med meget stor tilfredshed noteret sig, at lovudkastet ikke indeholder bestemmelse om gebyr for behandling af navnesager. Foreningen vil benytte lejligheden til at advare meget kraftigt mod den skadelige effekt på Folkekirken, som foreningen forudser, at en opkrævning af gebyrer gennem kirkekontoret, ville have.

Med venlig hilsen

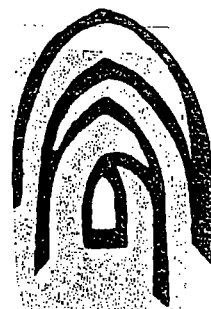
Lise-Lotte Højgaard

KORDEGNEFORENING

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
1. august 2004

Gert Tranholm
formand
Privat:

Straussvej 6
7500 Holstebro
Tlf. 97 42 52 92
Fax. 97 74 02 90
mail: gtr@maabjergsoen.dk

Arbejde:

97 41 45 90
mail: gtr@km.dk

Sekretariat:

Worsaaesgade 10. st.
7100 Vejle
Tlf. 75 84 11 19
Fax. 75 84 11 68
mail: kordgene@image.dk
hjemmeside: www.kordegn.dk

Vejle d. 30. august 2004

Navneloven

Danmarks Kordegneforening er blevet bedt om høringssvar vedr. den udsendte betænkning, afgivet af Navnelovsudvalget.

Vi skal indledningsvis gøre opmærksom på, at vi finder det underligt, at der kun er udpeget en repræsentant efter indstilling fra folkekirken, idet vi mener, at Navneloven er et af vore store områder. Der burde derfor have været en repræsentant for både præster og kordegne i udvalget. Når dette er sagt, skal der lyde en tak til udvalget for det store og gennemgribende arbejde der er lagt i udarbejdelsen med forslaget til en ny Navnelov.

Vi er enige i, at en modernisering og liberalisering af loven er påkrævet – og vi ser, at der er mange af de ændringer der lægges op til i betænkningen, der betyder en lettere adgang for borgerne til at få foretaget relevante navneændringer.

Vi vil ikke kommentere de enkelte paragraffer enkeltvis, men udtale:

Vi finder ændringen om, at en person med et "giftenavn" kan videregive dette navn til en ny ægtefælle problematisk. Ligeledes er vi imod, at begrebet " eget efternavn" forsvinder. Vi er af den opfattelse, at eget efternavn er slægtsrelateret – og i langt de fleste tilfælde det efternavn man fik ved navngivningen/dåben.

Hvis "eget efternavn" i forbindelse med vielser forsvinder med en ny navnelov, mener vi, at man bør undtage efternavne der er beskyttede iht, 5.2.1, således at disse ikke kan videregives til en evt. ny ægtefælle.

Bortfaldet af begrebet "adresseringsnavn" er meget positivt.

Ligeledes mener vi, det er en god borgerservice, at borgeren kun skal henvende sig ét sted (mnisterialbogsfører/personregisterfører), og at det er sagsbehandleren der videresender evt. sager til andre relevante instanser.

Vi håber at godkendelse af fornavn fortsat kan ske ved henvendelse til registreringskontoret, idet vi forudser en tungere sagsbehandling hvis disse ændringer skal gennem Statsamterne.

Det er for borgerne vigtigt at sagsbehandlingen, særligt vedr. fornavn, kan ekspederes så hurtigt og effektivt som muligt.

Vi forudser, at langt de fleste navnesager efter en evt. vedtagelse af en ny navnelov, kan klares på lokalt plan, hvilket også er anført i betænkningen.

Med hensyn til lovforslagets § 23, skal vi anmode om at der kommer meget klare regler for administrationen, idet vi finder det nødvendigt at denne § administreres ens over hele landet.

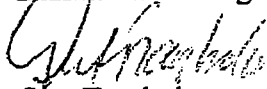
Vi skal også udtale, at Danmarks Kordegneforening er imod indførelse af gebyr på navneændringer. Det er vor opfattelse, at når borgerne har et ønske der kan imødekommes inden for lovgivningens rammer, bør det være omkostningsfrit for den enkelte.

Med ovenstående bemærkninger, skal vi hermed erklære os positive overfor betænkningen, der udover en mere moderne og liberal lovgivning, også tager et vidtrækkende hensyn til problemer der tidligere har været vedr. navne til andre etniske grupper.

Vi finder, at det er en god borgerservice, at navneændringer og civilregistreringer fortsat er en opgave for folkekirken, idet netop disse sager på den måde stadig kan klares i det lokale nærområde.

Danmarks kordegne er parate til at administrere en ny Navnelov.

Med venlig hilsen
Danmarks Kordegneforening

Gert Tranholm
formand

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K
jm@jm.dk

Udtalelse vedrørende navnelovsudvalgets betænkning

Justitsministeriet har henvendt sig til KL ved brev af 5. juli 2004 og har heri anmodet om KL's udtalelse om Navnelovsudvalgets betænkning. KL skal i den forbindelse fremkomme med følgende udtalelse, hvor der tages forbehold for efterfølgende politisk behandling:

Navnelovsudvalget har i betænkningen beskæftiget sig indgående med de typer af for- og efternavne, det skal være muligt at antage i fremtiden. KL har ikke bemærkninger til de nærmere forhold desangående.

KL hæfter sig imidlertid ved, at Navnelovsudvalget har valgt ikke at forholde sig nærmere til den fremtidige organisering af administrationen af navneloven udover at slå fast, at den hidtidige opgavefordeling på området reelt skal bibeholdes. Konsekvensen af dette forhold er, at borgerne også fremover skal henvende sig til Ministerialbogsføreren (og i Sønderjylland personregisterføreren) med henblik på at få behandlet ønsker om navneskift. Herudover fremgår det af betænkningen, at navneændringer ved vielse fremover også skal indgives til ministerialbogsføreren og ikke som nu til vielsesmyndigheden.

Set i lyset af dette skift i opgavefordelingen må KL tage afstand fra, at de kommunale parter ikke har været inddraget aktivt i udvalgets arbejde. Samtidig skal KL henlede opmærksomheden på, at udvalgets begrundelser for, at henlægge den fremtidige opgaveløsning til ministerialbogsføreren bygger på et ønske om, at borgerne skal have en indgang til ændring af navne og til tildeling af navne ved fødsel/dåb. Argumentationen ligger tæt op ad argumentationen i Regeringens udspil om Det nye Danmark fra april 2004. KL vil dog henlede opmærksomheden på nedenstående citat fra side 33 i dette udspil:

"Det skal være nemt og nært for borgerne at få service af det offentlige. Borgerne skal kunne henvende sig ét og samme sted – i kommunen – ved de fleste almindelige henvendelser til den offentlige sektor, uanset hvilken offentlig myndighed der har det endelige ansvar for opgaveløsningen".

Den 1. september 2004

Jnr 01.06.14 P22
Sagsid 000145981

Ref DAC
dac@kl.dk
Dir 3370 3554

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/2

Som det fremgår, er det regeringens indstilling, at borgerne skal kunne henvende sig ét og samme sted – i kommunen.

KL tilslutter sig dette synspunkt, og henstiller til, at Justitsministeriet indarbejder dette udgangspunkt i den endelige udarbejdelse af forslag til ny Navnelov, og at ministeriet dermed afviger fra Navnelovsudvalgets indstilling i betænkningen.

Konkret vil det give anledning til, at det lovforslag, der indgår i betænkningen justeres, så den fremtidige opgaveløsning på området henlægges til kommunerne i hele landet.

KL skal derfor opfordre til, at der foretages en analyse af de administrative og økonomiske konsekvenser ved en flytning af denne opgave til kommunerne samt en vurdering af betydningen af dette for betjeningen af borgerne.

På det foreliggende grundlag er det ikke muligt at tage stilling til de økonomiske konsekvenser af betænkningen, hvorfor der tages forbehold herfor.

Med venlig hilsen

Marie Munk
Kontorchef

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotholmsgade 10
1216 København K

Betænkning nr. 1446 fra Navnelovsudvalget om personnavne

Justitsministeriet har i brev af 5. juli 2004 (Lovteknikkontoret, sagsnr. 2004-775-0010) anmodet Frederiksberg Kommune om en udtalelse til ovennævnte betænkning.

Betænkningen har ikke været forelagt til politisk behandling, og med dette forbehold skal Frederiksberg Kommune bemærke følgende:

De af Navnelovsudvalget foreslåede ændringer til en ny navnelov er meget vidtgående, idet kravene til tilknytningen til personnavnene er få.

Forslagene vil givet resultere i en stigning i antallet af navneændringer. Hvis ministerialbogsførerne i kirkesognene skal udføre de foreslåede ændringer skal de tilføres ressourcer, så navneændringer løbende kan ekspederes uden forsinkelser.

Den forventede øgning i antallet af navneændringer vil resultere i en tilsvarende øgning i udstedelse af nye sygesikringskort.

I forhold til forslaget til navnelov § 23, om et barns mellem- og efternavn fra en forælder, der ikke har forældremyndighed over barnet, forudsætter Frederiksberg Kommune, at afgørelsen af, hvorvidt der foreligger en situation, hvor der ikke skal ske høring og om en evt. protest er rimelig, vurderes af statsamtet og ikke af ministerialbogsføreren.

I forbindelse med afskaffelse af sondringen mellem eget efternavn og giftenavn, anfører udvalget (side 200-201), at det er dets opfattelse, at det ikke giver borgeren mere besvær at muligheden for at antage ægtefællens

1. september 2004

Sagsbeh: VP

Sagsnr.: 81975

Emnenr.: 0.0.00

Dokument: 446647

Juridisk Sekretariat

Rådhuset

2000 Frederiksberg

www.frederiksberg.dk

Telefon

Telefax 38 21 29 90

juridisk@frederiksberg.dk

efternavn ved vielsen ophæves, og at vielsesmyndighedens mulighed for at foretager navneændringer afskaffes.

Dette er Frederiksberg Kommune ikke enig i. Efter de nugældende regler, skal borgeren blot sætte et X på ægteskabserklæringen for at få ændret navn.

Efter forslaget er proceduren den, at borgeren skal udfylde endnu en ansøgningsblanket (og ægtefællen skal samtykke), og vielsesmyndigheden skal udlevere skemaet og evt. modtage det og videresende det til ministerialbogsføreren.

Efter nuværende regler udgør vielsesattesten tillige bevis for nuværende efternavn. Det vil den ikke gøre fremover - borgeren skal altså ifølge forslaget dokumentere navnet med en ny dåbs eller navneattest - og vielsen med vielsesattesten.

På Frederiksberg foretages der årligt mange "turistvielser", dvs. vielser af par, der ikke har bopæl i Danmark, men typisk i Tyskland. Mange kvinder antager ved disse vielser ægtefællens efternavn ved vielsen. I forbindelse med udfyldelse af ægteskabserklæringen gøres der altid parrene opmærksom på, at kommunen ikke er bekendt med, hvorvidt navneændringen accepteres af de pågældende landes myndigheder - og mange oplyser, at det netop er sædvane her, at kvinden antager mandens efternavn ved vielsen.

Da kommunen - som vielsesmyndighed - næppe kan henvise turister til at søge om navneændringen hos ministerialbogsføreren på kirkekontorerne, må forslaget efter kommunens fortolkning betyde, at det ikke længere er muligt for par bosiddende i andre lande at antage ægtefællens efternavn ved vielsen.

Frederiksberg Kommune kan derfor ikke anbefale, at vielsesmyndighedens mulighed for at foretage navneændringer afskaffes.

Frederiksberg Kommune skal endelig gøre opmærksom på, at Navnelovudvalgets forslag - bortset fra Sønderjylland - vil betyde at mange borgere, der ikke er medlem af den danske folkekirke, skal henvende sig til folkekirken i yderligere en situation, nemlig, hvis de i forbindelse med vielse ønsker at antage ægtefællens efternavn eller i anden forbindelse ønsker at ændre navn. Også par, der har indgået registreret partnerskab borgerligt, fordi det ikke er muligt kirkeligt, skal henvende sig, hvis de i forbindelse med registrering ønsker at ændre navn.

Kopi af dette brev er sendt til Kommunernes Landsforening og Københavns Kommune.

Venlig hilsen

Bjørn Thomsen
Vicekommunaldirektør

Birgit Madsen
Juridisk Chef

—>

Domstolsstyrelsen

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Administrationskontoret
St. Kongensgade 1-3, 4.sal
1264 København K
Tlf. 70 10 33 22
Fax 70 10 44 55
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09

Sendt pr. mail d. 1/9-04
+ kopi til DSM

TIB11486/Sagsbeh. lsj
J.nr. 4101-2004-5.2
Vedr. j.nr. 2004-775-0010

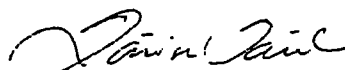
1. september 2004

Navnelovsudvalgets betænkning

Domstolsstyrelsen har modtaget brev af 5. juli 2004 vedrørende betænkning nr. 1446/2004 om personnavne, der er afgivet af Justitsministeriets Navnelovsudvalg.

Domstolsstyrelsen har ingen bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen

Louise Saul

Kirkeministeriet

Frederiksholms Kanal 21, Postboks 2123, DK 1015 København K
Tlf.: 33 92 33 90 • Fax: 33 92 39 13 • e-post: kmv@km.dk

Dato: 30. juli 2004

Justitsministeriet
Lovkontoret

Dokument nr.: 198085
Registreringskontoret
e-post: regkt@km.dk

Justitsministeriets lovkontor har ved brev af 5. juli 2004 (sagsnr.: 2004-775-0010, dok.: LAS20711) anmodet Kirkeministeriet om en udtalelse om betænkning nr. 1446/2004 om personnavne.

Kirkeministeriet har ingen bemærkninger til betænkningen, men kan i det hele henholde sig til de holdninger som ministeriets repræsentant i Navnelovsudvalget har givet udtryk for under Navnelovsudvalgets arbejdet med betænkningen.

Med venlig hilsen

Rasmus Paaske Larsen
Chefkonsulent

Birgitte Broberg (951bbo)

Akt.nr. 85

Fra: \$Justitsministeriet (951jm)

Sendt: 20. august 2004 12:33

Til: £JOURLovteknikkontoret (951s08)

Emne: VS: Intetrationsministeriets høringssvar vedr. betænkning nr. 1446/2004 om personnavne

Fra: Jakob Øster [mailto:jds@inm.dk]

Sendt: 20. august 2004 12:17

Til: \$Justitsministeriet (951jm)

Cc: Jakob Øster

Emne: Intetrationsministeriets høringssvar vedr. betænkning nr. 1446/2004 om personnavne

Justitsministeriet har ved brev af 5. juli 2004 anmodet integrationsministeriet om eventuelle bemærkninger til betænkning nr. 1446/2004 om personnavne.

I den anledning skal Integrationsministeriet herved meddele, at ministeriet ikke har bemærkninger til det fremsendte.

Med venlig hilsen

Jakob Øster
Sekretariatskontoret
Integrationsministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K.
Tlf. (+45) 33 92 33 80, Direkte (+45) 33 95 15 87
E-post: jds@inm.dk

Med venlig hilsen

Bent Ole Mathiasen
Personalekontoret
Administrationsafdelingen
Tlf: 3392 2851

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Telefon: 33 92 33 40
Telefax: 33 93 35 10
E-mail: jm@jm.dk
<http://www.jm.dk>

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1413 København K

07-09-04

Vedr.: Navnelovsudvalgets betænkning

Under henvisning til ministeriets brev af 5. juli 2004, j.nr. 2004-775-0010, skal vi oplyse, at vi her er bekendt med høringssvaret, afgivet af Foreningen af Statsamtænd.

Vi kan fuldt ud tilslutte os dette og har ikke yderligere bemærkninger.

Dette brev fremsendes alene elektronisk.

Med venlig hilsen

Lene Mikkelsen

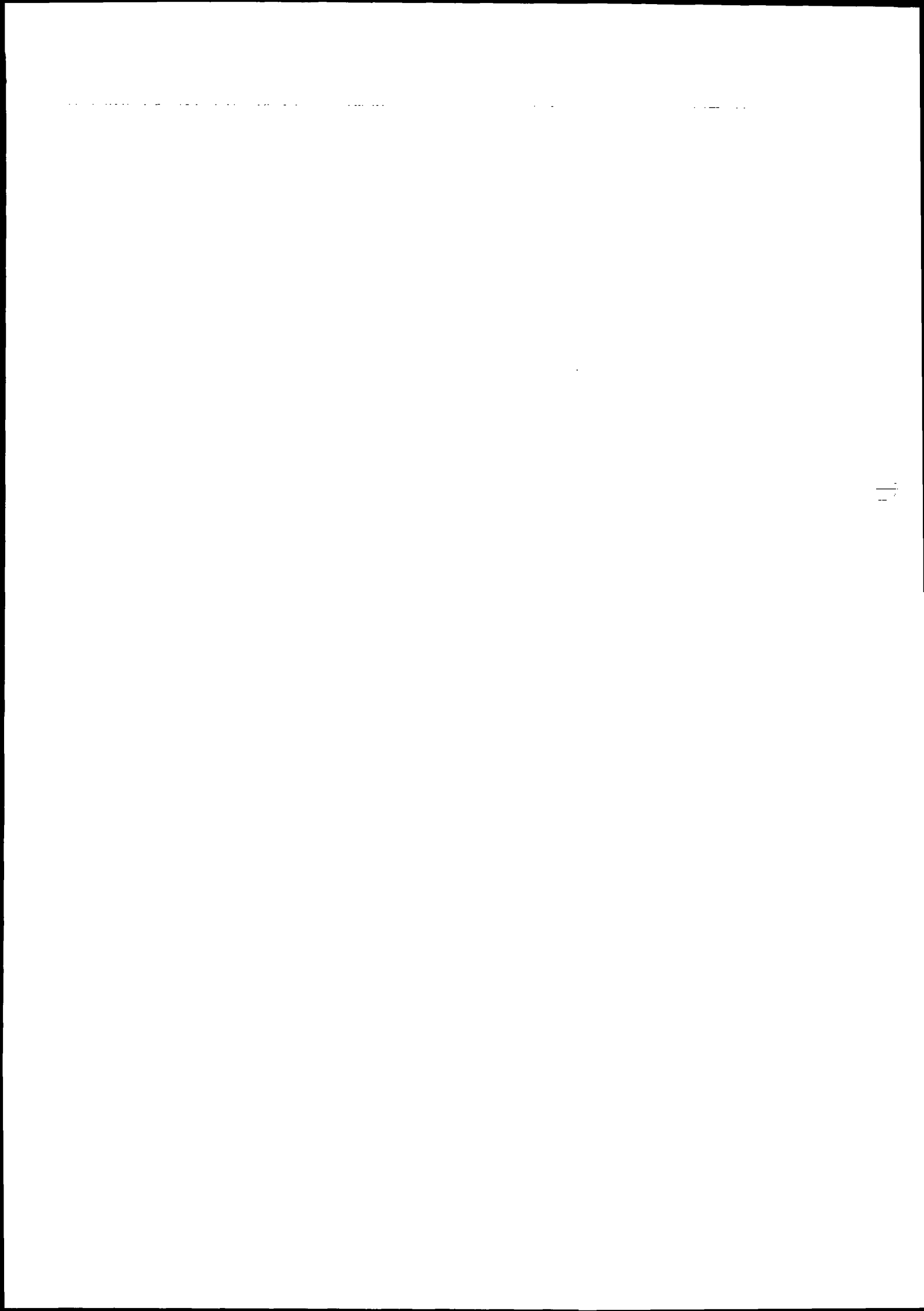
STATSAMTET VESTSJÆLLAND
SLAGELSEVEJ 7
4180 SORØ

JOURNAL NR.: 2001-220/1
BEDES ANFØRT VED ALLE
HENVENDELSER TIL STATSAMTET

SAGSBEHANDLER: LMVE
DIREKTE TELEFON:

TELEFON: 57 87 07 00
TELEFAX: 57 83 17
VESTSJAELLANDS@STATSAMT...

TELEFONTID:
MANDAG-ONSDAG 10 - 14
TORS DAG 10 - 16
FREDAG 10 - 12

VOJENS KOMMUNE

RÅDHUSCENTRET 7 - 6500 VOJENS

TELEFON 74 20 30 40 - FAX 74 54 39 19 - GIRO 4 00 96 57 - E-MAIL VOJENS@VOJENSKOM.DK

Justitsministeriet
Lovteknikkontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Vojens, den 30.8.2004

Jmt. modt.
31. AUG. 2004

Ellen Schlott

Vedr. navneudvalgets betænkning.

Med forslaget til ny Navnelov ser det umiddelbart ud til at det kan give en hel del merarbejde til Personregistret.

Vi håber ikke, at loven bliver vedtaget før de sønderjyske personregistre får lov at føre registrene elektronisk.

Navneændringer kan begrænses hvis det kommer til at koste noget hver gang og hvis ændring kun kan ske hver 10. år som i Norge.

Det virker ikke umiddelbart særligt smart hvis man fremover kan få sin samlevers efternavn. Det kan blive ret kaotisk, da der jo er nogle som skifter samlever oftere end andre.

Vi håber I vil tage disse synspunkter med i jeres overvejelser omkring ændring af navneloven.

Med venlig hilsen

Ellen Schlott
Ellen Schlott
Borgerservice